Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 230. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30-го ЛИСТОПАДА 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 30, 1954. No. 230. VOL. LXI.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ВІДКИНУВ ПРОТЕСТ ЗДА В СПРАВІ ЗАСУДЖЕНИХ АМЕРИКАНЦІВ

АМЕРИКА ПЛЯНУЄ ДАЛЬШУ АКЦІЮ В ТІЙ СПРАВІ

Вашингтон. — Уряд комуністичного Китаю відкинув американську протестаційну ноту в справі 13 засуджених американців, і тепер уряд ЗДА вивчає нові способи й заходи, щоб добитися звільнення мирним способом неправно засуджених своїх громадян. Сенатор Вільям Ф. Новленд заявив, що найкращою реакцією збоку ЗДА буде бльокада американською фльотою узберіжжя Китаю. Але дипломати твердять, що цей засіб не могли б самі ЗДА здійснити, бо до бльокади Китаю треба б згоди і інших держав, союзників ЗДА. Генерал Джеймс Ван Фліт радить, щоб уважати перемир'я з комуністами недійсним, бо ж самі комуністи його зірвали, затримавши американських полонених. ЗДА можуть предложити справу арештування американських громадян Раді Безпеки Об'єднаних Націй до дальшого вирішення, або могли б скликати представників Манільського договору. Але цю справу вирішить президент Айзенгавер під час нарад з Крайовою Радою Безпеки, до якої належить державний секретар Джан Ф. Доллес і секретар оборони Чарлз Е. Вилзон. Доллес має порушити справу політики комуністичного Китаю в своїй промові, яку він виголосить 29 листопада в Шикаґо. Уряд ЗДА в своїй ноті заявив, що американські летуни, яких комуністи засудили за здогадне шпигунство, були зістрелені над Північною Кореєю, а не, як твердять комуністи, над Манджурією. Два цивільні американці були над невтральними водами, коли їх зістрелили китайські комуністи. — Комуністи відкинули американську ноту, твердячи, що американські літаки були над Манджурією, і там їх взяли до неволі. ЗДА передали свою ноту через англійську місію в Пейпінґу, бо американський уряд не має дипломатичних зв'язків із комуністичним Китаєм.

ЗДА за обмеження торгівлі з Совєтами

Вашинґтон. — З Вашинґтону повідомляють, що кабінет президента Айзенгавера має перевірити справу торгівлі Заходу з Совєтами. Цієї перевірки домагаються найвищі американські урядові чинники, які бачать, що країни Західньої Европи щораз більше продають Совєтам тих товарів, які потрібні до збільшення їхньої промисловости. Згідно з інформаціями уряду Совєти купили в Західній Европі цього року промислових товарів на суму 600 мільйонів долярів. В останніх місяцях Совєти купують в Західній Европі такі машини і влаштування, яких ЗДА не продають комуністичним країнам. Країни Західньої Европи влітку цього року просили ЗДА, щоб влегшити торгівлю з комуністичними країнами, і тому 14 европейських країн не порушують порозуміння про торгівлю з комуністами, тільки надто „лібералльно" те порозуміння інтерпретують. ЗДА старатимуться про те, щоб знову дещо обмежити торгівлю вільного світу з Совєтами, які спроваджують такі готові товари, які підвищують їхню оборонну силу, а це є незгідне з Паризьким порозумінням про торгівлю вільного світу з комуністичними країнами.

Сподіваються ревеляцій у зв'язку з совєтським шпигунством в ЗДА

Вашинґтон. — Департамент справедливости сподівається, що незабаром може прийти до сенсаційних відкрить у зв'язку з совєтською шпигунською сіткою в ЗДА. Слідство в справі совєтської шпигунської сітки ведеться від давна, коли ще 1948 року Елізабет Бентлі зізнала, що була кур'єркою для російських шпигунів. Бентлі назвала ряд осіб, які працювали в шпигунській сітці, але суд не мав інших свідків, і не міг покарати цих шпигунів. Тепер, згідно з новим законом, суд може обіцяти імунітет тим комуністам і шпигунам, які погодяться викрити таємниці комуністичної підривної акції. Суд не повідомляє, яких свідків він буде покликувати до свідчень. Але часописи сповіщають, що Бентлі назвала прізвища двох високих урядовців, замішаних в цю аферу, між ними є Гаррі Декстер Вайт (який помер) і Л. Куріє, асистент президента Рузвелта під час останньої війни. Згідно з новим законом, свідок, коли він погодиться зізнавати, діставши запевнення про некаральність — мусить виявити все, що знає про дану справу, бо інакше його судитимуть за образу суду.

Президент закликає до боротьби проти наркотиків

Оґеста, Джорджія. — Президент Айзенгавер закликає самоуправні, державні та міждержавні чинники до боротьби проти наркотиків. Президент покликав до життя п'ятичленний комітет, який має поборювати незаконне вживання наркотиків і при допомозі всіх можливих способів зменшити або й зовсім викорінити цей шкідливий наліг. Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив, що президент проситиме новий Конґрес в січні 1955 р. про нові закони для поборювання наркотиків та про фонди для лікування тих, які стали налоговими наркоманами.

В АМЕРИЦІ

● **Демократична Партія** асигнувала на вибір губернатора в стейті Ню Йорк коло мільйона долярів. Партійний комітет має ще боргу 434,499 долярів. Республіканці видали на виборчу кампанію в цьому самому стейті 884,679 долярів, але їм залишилось надвишки 50,146 долярів.

● **„Міс Універс"** — панна Вірджінія Джуй Лі зреклася контракту, який запропонувала їй одна кінова студія, і вийшла заміж за Роджера А. Глесбі з Мунсіє, Індіяна.

● **Населення нашої землі**, що становить 2,500,000,000 осіб, в 1980 році становитиме коло чотирьох більйонів. Так передбачає Джан Д. Дюранд, директор популяційного відділу Об'єднаних Націй.

● **Секретар летунства** Гаролд Е. Толботт заявив, що „мирне співіснування" в комуністичному значенні треба розуміти так: „Ви існуєте, якщо сильні, щоб себе оборонити; ви згинете, якщо слабі або неготові до оборони".

● **Нововибраний сенатор** Олбен В. Барклі відзначив свої 77 народини в Сі Айленді в Джорджії, де він п'ять років тому після одруження переводив свої медові місяці.

● **Генеральний прокуратор** ЗДА Герберт Бравнелл, промовляючи до американців у столиці Бразилії Ріо де Жанейро, заявив, що вони мусять повсякчас пам'ятати про те, що комуністи стараються порізнити американські країни.

Австрія і ЗДА погодились щодо мирного договору

Вашинґтон. — У висліді конференцій, що їх австрійський канцлер Рааб провадив у Вашинґтоні з президентом Айзенгавером, державним секретарем Доллесом і іншими репрезентантами ЗДА., видано спільний комунікат, в якому ствержено, що обидві держави погодились щодо конечности покласти якнайшвидше кінець періодові окупації Австрії та підписати з нею мировий договір про відбудову повної її суверенности. ЗДА і Австрія ствердили ще раз, що між ними панують взаємини найглибшої приязни. Зазначено теж, що Америка „з найбільшим зацікавленням" стежитиме за поступом розбудови водно-електричних стацій в Австрії, на які-то будови канцлер Рааб, як повідомляли раніше часописи, старався дістати американську позичку. Австрія, як відомо, є досі поділена на 4 окупаційні зони й не може позбутися чужих військ тому, що Совєти не хочуть вступитися зі східної зони, бо їм — зі стратегічних, господарських і престижевих причин дуже вигідно й корисно перебувати над Дунаєм про що не мріяв навіть ніодин із московських царів.

Бояться, щоб МекКарті не створив третьої партії

Вашинґтон. — Республіканці бояться, щоб сенатор Джозеф МекКарті не зорганізував третьої партії, якщо Сенат ухвалить йому догану за його дотеперішню діяльність. МекКарті мав би в 1956 році кандидувати на президента ЗДА і тим способом розбив би Республіканську Партію і сприяв перемозі демократів під час президентських виборів, які відбудуться через два роки. Сам МекКарті заявив, що він не думає кандидувати на президента держави, але найновіші події вказують на те, що молодший сенатор із Висконсіну може на це відважитися: 1) Сам МекКарті заявив, що він не має нічого проти того, щоб його судив Сенат. Цією заявою він хоче відкрити собі шлях до виступу з Республіканської партії як її мученик. 2) Початковий успіх збірки підписів проти догани МекКарті може заохотити його до заснування окремої партії. 3) Акцію за підписами в обороні МекКарті підтримує полковник Роберт Р. МекКормік, який давно говорить про організацію третьої партії в ЗДА. 4) Деякі малі самостійні партії під час останніх виборів підтримують сенатора МекКарті. Говорять, що найвизначніші республіканці (віце-президент Ричард М. Ніксон, генеральний прокуратор Герберт Бравнелл і голова партійного комітету Ліонард Голл) нараджувались, щоб не допустити до ухвалення догани сенаторові МекКарті. Сенатор МекКарті залишив шпиталь і заявив, що він готовий брати участь в дальших нарадах Сенату, який домагається для нього догани.

Домагаються опіки над здібними дітьми

Індіянополіс. — Д-р Пол Вітті з Нортвестерн університету промовляв на зборах Крайової Ради для соціяльних студій і заявив, що в школах занедбують опікуватися найздібнішими дітьми і внаслідок того розтрачується один із найбільших людських ресурсів. Д-р Вітті сказав, що найздібнішими дітьми ніхто не опікується, і тому в деяких стейтах майже половина найздібніших учнів середніх шкіл не вступає до каледжів і університетів. Деякі з тих здібних учнів потребували б фінансової допомоги, інші тільки доброї поради, але хтось повинен дбати про тих здібних школярів, щоб не розтрачувався той найкращий людський потенціял. Д-р Една Р. Освалт промовляла на іншій комісії Крайової Ради для соціяльних наук, і нарікала, що замало цікавляться упослідженими дітьми, які слабше вчаться і які мають менші здібності від решти своїх товаришів. Багато міст в ЗДА не мають окремих шкіл для цих упосліджених дітей.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ „НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Безсмертна „Наталка Полтавка" батька української літератури Івана Котляревського святкувала знову свій тріюмф, виставлена Українським Театром в Америці в залі Фешен Інституту в Ню Йорку. Коло 1,000 осіб добірної публіки давніх і новоприбулих та зокрема з народженої тут молоді живо оплескували всіх виконавців, часто при відкритій сцені. В титуловій ролі Наталки виступила Е. Шашаровська-Чепіль, ролю возного грав Йосип Гірняк, Горпини Н. Горленко, Макогоненка Б. Паздрій (він же режисерував п'єсу), Петра І. Гош а Миколу І. Шуган. Струнний квартет з фортепіяном творили Б. Перфецький, Л. Гуменний, Б. Босий, О. Согор і В. Чепіль. Оформлення сцени дав В. Клех, а інструментацію на квартет перевів Л. Гуменний. Більшість виконавців і музик — це артисти й мистці з Филаделфії, співпрацюючи гармонійно з своїми колеґами з Ню Йорку в Українському Театрі. Це був черговий великий мистецький і передусім моральний успіх Українського Театру в Америці, та його мистецького керівника і виконавця одної з головних роль, Йосипа Гірняка.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 доляри за 5 рядків, та більше, відповідно до величини оголошення а саме: 1 цаль через одну шпальту $2.00; 1 цаль через 2 шпальти $3.50; 2 цалі через 2 шпальти $6.00; 3 цалі через 2 шпальти $10.00; 4 цалі через 2 шпальти $15.00; 5 цалів через 2 шпальти $18.00; 6 цалів через 2 шпальти $22.00. Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „Свободи" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення. Зголошення святочних побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 31-го грудня ц. р.

СТАРА „НОВА НІМЕЧЧИНА"

Залишки старої „нової Німеччини" з часів Гітлера все ще змагаються з післявоєнною Німеччиною канцлера Аденауера. Відгомоном тієї старої „нової Німеччини" є тепер права „Німецька Партія", в якій поважну ролю грають бувші ес-еси, члени гітлерівської еліти. На фото: зібрання „Німецької Партії" в Берліні, під час якого побито двох молодих людей за те, що вони не встали під час співання відомого німецького гимну „Дойчлянд ібер аллєс" — Німеччина понад усе.

Німці домагаються звільнення воєнних злочинців

Бонн. — Дві західньо-німецькі політичні партії, — Німецька Партія і Партія Втікачів, зажадали, щоб перед ратифікуванням Паризького договору західні альянти та західньо-німецький уряд проголосили загальну амнестію для всіх воєнних злочинців і щоб одночасно подане було до публічного відома докладне число в'язнів, що відсиджують кару за свої воєнні злочини. Це домагання сформульовано у формі парляментарного внеску, як дезидерат на адресу уряду Аденауера. Тому, що воєнні злочинці — це протягом років одна з найбільших німецьких болячок, трудно буде котрійсь партії не голосувати за той внесок і наразитись публічній опінії. Правда, з 3,700 в'язнів з 1950 року число їх зменшилось до 365 осіб, які ще перебувають по в'язницях. Канцлер Аденауер, називаючи, як одну з цілей німецької політики, звільнення з в'язниць воєнних злочинців, зазначив, що не всі ці в'язні заслуговують на помилування.

Аденауер виграв вибори в Баварії, програв у Гессе

Бонн. — В неділю 28 листопада відбулися вибори до обласних парляментів в двох краях Німецької Федеративної Республіки, в Баварії і Гесії, які викликували велике зацікавлення тому, що в них уперше велась аґітація на площині затвердження чи відкинення Паризького договору про озброєння Німеччини й порозуміння з Францією про Зарщину. У Баварії Християнсько-Суспільна Унія, яка є відповідником Християнсько-Демократичної Партії канцлера Аденауера здобула величезну більшість, хоч докладного підрахунку з усіх виборчих округ ще нема. Зате в Гессе, де й досі соціялдемократи були керівною партією, соціялісти здобули 42.6 відсотків, християнські демократи 24.1 відсотки і вільні демократи 20.5 відсотків. Тому, що розподіл мандатів ведеться на основі конституції згідно з пропорційним відношенням голосів, то соціялісти все одно не матимуть безоглядної більшости в парляменті у Гессе. Зате, повна перемога Аденауера в Баварії запевнить йому майже повну контролю над вищою палатою західньо-німецького парляменту, яка складається з репрезентантів обласних парляментів.

Папа знову поважно захворів

Рим. — Здоров'я Святішого Отця Папи Пія XII знову значно погіршилось. Повернувшись із своєї літньої резиденції в Кастель Ґандольфо, де він перевів останні 4 місяці, Папа мусів відразу, на доручення свого постійного лікаря, проф. Ріккардо Лізі, покластись до ліжка. З ватиканських джерел повідомляють, що нема причини до алярму і вказують при тім на факт, що перед виїздом із Кастель Ґандольфо Папа нараджувався ще з одним із своїх найближчих дорадників. Проте стан Папи був настільки поганий, що він не зупинився подорозі, як це було завжди в його звичаї, перед старенькою капличкою, щоб там помолитись, а поїхав далі. Також ті, яким удалося ближче підбігти до авта, що везло Папу, були збентежені хворим виглядом Папи. Моторова поліція ледви змогла вдержувати вільний шлях для авта Папи, стільки народу ждало його здовж шляху від Кастель Ґандольфо до Ватикану. Папа Пій XII має тепер 78 років. Востаннє він поважно хворів недугою кишок.

Буря шаліла біля західніх берегів Англії

Лондон. — Від останньої п'ятниці вночі шаліє біля західніх берегів Англії і Валії найбільший шторм, як його пам'ятають найстарші тамошні моряки. Цілий ряд більших і менших кораблів впали його жертвою. Всі рятівниці човни й ті кораблі, що переловлювали сиґнали від загрожених кораблів, брали участь в геройській рятівничій акції, самі наражаючись на загин. Скількість жертв покищо невідома. Недалеко міста Корнвелл затонув корабель „Ремблер Роз" містоти 1,400 тонн. Великий танкер „Ворлд Конкорд", містоти 20,125 тонн, розлетівся на дві частини. Його 25 членів залоги врятував літаконосець „Іллюстрієз". Плаваюча морська ліхтарня „Савт Ґудвін", що перестерігала перед скелями Ґудвін, зірвалась з якорів і була загнана на мілину. Кількох оцілилих з катастрофи моряків, що розпучливо боролись з хвилями, знайшли там прибіжище.

МАЛЕНКОВ П'Є НА ЗДОРОВ'Я „ТОВАРИША ТІТА"

САБУРОВ ЗАПЕВНЯЄ, ЩО СССР НЕ АТАКУВАТИМЕ ЗАХОДУ, КОЛИ ЗАХІД НЕ ЗАЧЕПИТЬ СОВЄТІВ. — У МОСКВІ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ СССР І ЙОГО САТЕЛІТІВ

Москва. — На прийнятті в юґославській амбасаді в Москві з нагоди 9-их роковин проголошення Юґославської Республіки з комуністичним режимом під кермою „маршала" Тіта, всі найвищі достойники Совєтського Союзу пили тост на честь „товариша Тіта і юґославської Комуністичної Партії". Совєтськими гістьми в юґославського амбасадора Добрівоя Відіча були Маленков, Хрущов, Молотов, маршал Булґанін й інші члени керівної кліки. Коли присутні західні кореспонденти не звертали уваги на маніфестацію совєтських достойників на честь Тіта, Хрущов голосно крикнув: „Ми пили за товариша Тіта і Юґославську Комуністичну Партію!" Ця маніфестація — зауважують американські часописи в своїх перших коментарях — є продовженням залицянь Москви до Юґославії, щоб відтягнути її від Заходу, або щонайменше посіяти в Заході зерно недовір'я до Юґославії.

На тому самому прийнятті совєтський віце-прем'єр Сабуров сам затримав одного американського журналіста і почав із ним розмову на тему „співіснування". Він заявив, що Совєти не атакуватимуть Заходу так довго, поки Захід перший не заатакує Москви. „Але тоді може бути небезпечно" — погрозив Сабуров. „Мирові" тенденції Совєтів підкреслив Маленков, піднісши чарку „за мир". — Тим часом до Москви з'їхались делеґації всіх сателітських держав під проводом своїх прем'єрів і міністрів закордонних справ. Сталось це у зв'язку з закликом Совєтів, щоб 29 листопада відкрити велику міжнародну конференцію всіх европейських держав для встановлення „колективного пакту безпеки для Европи" і з'єдинення Німеччини на „демократичних" засадах під умовою її „невтралізації", отже позбавлення всякої збройної сили. На 23 держави, що одержали були таке запрошення від Молотова заявили свою згоду тільки Польща, Чехословаччина, Мадярщина, Болгарія і Румунія. Всі інші або зовсім ще не дали офіційної відповіді, або відповіли відмовно. В понеділок 29 листопада мала все одно розпочатись конференція Совєтів з їх сателітами, — позбавлена, очевидно, всякого політичного значення і зведена до того, що Молотов ще раз продиктує слухняним невільникам прикази „старшого брата".

Юґославські комуністи передбачають „тітоїзм" у Мадярщині й Румунії

Беоґрад. — Юґославські комуністи твердять, що на Мадярщині й у Румунії помітно зростає невдоволення з повного підпорядкування народного господарства цих країн московському диктаторові. В обох країнах, які завжди були країнами сільсько-господарського експорту, не припиняються господарські, ба навіть харчові труднощі. В Румунії кількакратно відкладали конґрес комуністичної партії через невдоволення в партійних рядах. В обох державах буцімто звільнено з в'язниць тамошніх „тітоїстів", а декого навіть прийнято назад на високі становища. Тому Юґославія поручає Америці вести примирливу політику супроти „тітоїстського" руху і — дати нову позичку їй, Юґославії, щоб перетягнути сателітські країни від Москви. Однак, як пишуть американські газети, у Вашинґтоні не певні, чи є якась різниця між тими комуністичними країнами, які підлягають Москві, і тими, які їй не підлягають.

Йошіда зрікається прем'єрства

Токіо. — Японський прем'єр Шіґеру Йошіда, який від 6-ти років керував долею післявоєнної Японії, рішився добровільно зректися свого становища, послухавши поради своїх політичних приятелів, стурбованих атаками противників. 78-літній Йошіда, лідер найбільшої в Японії ліберальної партії (консервативно-правої), відкриє ще у вівторок 30-го листопада нову сесію парляменту і в тому ж дні рішиться доля його уряду та його наступника. Не тільки соціялістична, але й друга поважна консервативна партія демократів, є в гострій опозиції до Йошіди, закидаючи йому автокративний спосіб урядування. В останньому тижні кількадесять його співпартійців, членів парляменту, відкололись і погодились з демократичними послами заснувати спільну нову партію під проводом давнього особистого противника Йошіди, Гатоями. Йошіда міг би розв'язати парлямент і розписати нові вибори, але його власні співпартійці не хочуть цього, бо проти нових виборів є великі японські фінансісти, які мусіли б фінансувати вибори ліберальної партії. Криза уряду в Японії має тому міжнародне значення, бо стоїть у тісному зв'язку з дальшим курсом політики тої країни супроти комуністів, СССР, Заходу, у справі відбудови армії і т. п. — підкреслюють це американські часописи.

В СВІТІ

● **Інспектора** паризької поліції Діда викинули зі служби за те, що він негайно не повідомив зверхньої влади про одержання від свого аґента таємних військових документів, як також за публічний виступ проти міністра внутрішніх справ. Водночас Дідові признали, що його праця і його ревеляції довели до викриття шпигунської сітки, яка добувала для комуністів різні секретні матеріяли Державної Ради Оборони.

● **На запрошення** зах.-нім. уряду прибули до Західньої Німеччини на одномісячні відвідини три посадники американських міст: Атлянти в Джорджії, Аллентавн в Пенсилвенії і Літтл Рок в Арканзасі. Посадник Західнього Берліну Шрайбер улаштував на їх честь бенкет.

● **За розпорядженням** канцлера Аденауера створено окрему комісію, що має плянувати, як затіснити політичні, господарські й культурні взаємини з Францією. Ця комісія підлягатиме безпосередньо міністрові закордонних справ.

● **Звільнений** з совєтського полону італійський поручник Волетті, який приїхав до Відня, оповідає, що в Верхнє-Уральську на Сибіру зустрів у 1953 році американського майора прізвища якого він не знає. Цей майор, мадярського роду, поїхав був в 1948-му році на Мадярщину відвідати своїх свояків: там його арештували і передали Совєтам.

● **Апеляційний Суд в Турині**, в Італії, затвердив засуд на досмертну в'язницю колишнього американського поручника Альдо Ікарді з Пітсбурґу і додав ще 5 років засудженому на 17 років в'язниці кол. сержантові Льо Дольче з Рачестеру. Вони вбили були в Італії в 1944 році, під час виконування військової місії поза німецькими лініями, — свого зверхника Гологана, який не хотів дати грошей комуністичним партизанам. Обох судили позаочно, бо вони живуть в ЗДА.

● **Біля Баден-Бадену** в Західній Німеччині поїзд наїхав на робітників, що працювали на рейках. Згинуло 10 осіб. Густа мряка так щільно окутувала поїзд і притишувала гук коліс, що робітники побачили його, аж тоді, як було вже запізно.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ МОТИВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ

На тому самому тлі складної міжнародної ситуації, що зродила нові голоси про потребу „мирного співіснування" з большевицькою Москвою, виник новий, протилежний мотив в американській закордонній політиці, який вимогам „співіснування" протиставить вимогу не з'ясованої ще ближче „рішучої акції". Виразником цього нового напрямку є лідер республіканської дотеперішньої більшости і в новому Сенаті вже меншости, сенатор Вільям Новленд. Це спонукало декого й новий напрямок у політиці назвати „новлендизмом".

В чому полягає „новлендизм"? Сенатор Новленд та його однодумці належать до „правого крила" республіканців, яке досі мало опінію „ізоляціоністів". Новий напрямок не має нічого спільного з ізоляціонізмом, хіба те, що свою „рішучу акцію" проти большевизму і міжнародного комунізму готов повести без уваги на союзників. Конкретно і всупереч усім закликам до „співіснування", до яких частинно долучився і президент Айзенгавер, хоч і в повній свідомості аґресивних цілей Москви, очолювана сенатором Новлендом група республіканців домагається зірвання дипломатичних взаємин з Москвою та іншими комуністичними країнами і стоїть на становищі, що будь-який дальший прояв комуністичної аґресії, в будь-якій частині світу і будь-якими засобами, включно з т. зв. „інфільтрацією" і підривністю, повинен викликати автоматично й негайно американську протиакцію такими засобами і в такому місці, що були б найкорисніші для Америки. Це включає також і атомову війну та воєнну акцію безпосередньо проти Совєтського Союзу.

Становище „Новлендового крила" в республіканській партії має багато прихильників, але загал публічної опінії ставиться до його програми з деякими застереженнями, зокрема з уваги на міжнародні настрої. Відомо бо, що не Америка і не американський уряд видвигнули тепер знову проблему „співіснування". Вони тільки зареаґували на такі настрої в інших країнах, зокрема европейських з Англією на чолі. Свою концепцію „співіснування" Америка називає радше „збройним миром", або — як висловився президент Айзенгавер — „миром через силу". Це значить, Америка здає собі справу, що Москва ніколи не зречеться своєї мети — опанування світу, але від переходу до здійснювання цієї мети можна відстрашити її могутністю вільного світу. Отже, свою концепцію актуальної тепер серед европейських союзників проблеми „співіснування" намагається Америка перетворити радше на „модус вівенді" — якусь можливість життя, маючи на увазі неймовірні страхіття та знищення, що їх могла б принести нова світова війна в теперішній атомовій добі.

Наставлення групи Новленда в закордонній політиці зараховується до таких самих „чуттєвих", як наставлення сенатора МекКарті в справах внутрішньої загрози. Тим часом боротьбу проти комуністичної загрози вважається за надто серйозну і скомпліковану, щоб можна було підходити до неї з чуттєвого боку. Це бо могло б легко порізнити самих противників комунізму, відчужити союзників та залишити Америку самітною в тій боротьбі. Цього саме найбільше бажає собі Москва і в цьому напрямку йдуть її головні зусилля. Боротьба проти світової комуністичної загрози вимагає направду холодної калькуляції, повного реалізму та єдности вільного світу, отже й відповідної уваги до кожночасних обставин та кожночасного наставлення й настроїв того світу.

Все ж таки оформлення „новлендизму" може відіграти в теперішній ситуації позитивну ролю, як побажана противага проти дефетизму, з одного боку, і постійної загрози угодівства й „миру за всяку ціну" — з другого. На тлі двох скрайностей — ліберального „апізерства" й правого „активізму", та на тлі урядової „золотої середини", американський нарід і світова публічна опінія можуть здати собі справу з цілого комплексу большевицької загрози і легше знайти правильну розв'язку для її зустрічі. Бо хоч і як наші симпатії можуть бути по боці „новлендизму" та його рішучости в становищі проти большевизму, всім нам залежить на тому, щоб большевизм не тільки поборювати, але й перемогти і щоб цю перемогу досягнути, по змозі, якнайменшими жертвами. Це зовсім не виключає того, що власне рішучість сен. Новленда та його групи могла б таку перемогу запевнити. Що більше, ми переконані, що з усіх лих, які большевизм приніс світові, таке лихо радикальної операції на знищення большевизму було б найменшим.

З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ У КИЄВІ

Наприкінці минулого місяця відбувся в Києві 3-й З'їзд Спілки Українських Письменників. Обставлений він був дуже імпозантно. Уряд приділив для цієї імпрези ясні залі будинку Верховного Совєту на Липках. У фоє цього будинку, прикрашеному відповідного змісту транспарентами й льозунґами, влаштована була виставка, яка мала зображувати „шлях розвитку української літератури між другим і третім з'їздом". На виставці делеґати й гості оглядали книжки українських підсовєтських письменників, поетів і драматургів, видані не лише на Україні, але, в перекладах, і у Росії, Узбекістані, Киргизії, Чувашії, Румунії, Польщі, Литві, Латвії, Болгарії та Східній Німеччині. Звичайно, творів розстріляних, засуджених і депортованих до концентраційних таборів письменників на виставці не було — і про них молоде покоління українського народу майже нічого не знає.

З'їзд відкрив Олександер Корнійчук — дотеперішній улюбленець партії і уряду, якого недавно звільнено з посту міністра, щоб він мав можливість „присвятити себе творчій праці". Корнійчук, між іншим, поінформував присутніх, що за останніх шість років видано мовами народів СССР 1.600 творів українських письменників загальним накладом 50.000.000 примірників. „Українська література, — сказав він, — виросла й змужніла в боротьбі проти буржуазних впливів отруйного космополітизму і найлютішого ворога українського народу — буржуазного націоналізму". Чи не хотів цим сказати бувший прем'єр-міністер, що якби не буржуазний націоналізм, то українська совєтська література не виросла б і не змужніла?..

Президію з'їзду обрано в складі: Бажан, Байдебура, Василевська, О. Вишня, Воронько, Гончар, Дмитерко, Забіла, Завгородній, Козланюк, Корнійчук, Новиченко, Панч, Поповкін, Рибак, Рильський, Скляренко, Смолич, Собко, Тичина, Хижняк, Червоненко, Шевель, Шовкопляс. Як бачимо, у складі президії майже половина нових імен — письменників, що прийшли в літературу вже після останньої війни.

Про стан і завдання української літератури доповідав голова правління спілки письменників Микола Бажан, нагороджений недавно, з нагоди свого 50-річчя, найвищою відзнакою СССР — орденом Леніна. Остаточно розбиваючи припущення деяких публіцистів на Україні й на еміґрації про „свіжий вітер", що нібито повіяв після смерти Сталіна, — Микола Бажан заявив, що „основою творчої методи радянської літератури залишається метода соціялістичного реалізму", завдяки якій письменник „може в художніх образах правильно відображати історично-конкретну правду життя в її революційному розвитку". Отже, все по-старому.

Розписуючись за підсовєтського читача, Бажан заявив, що за останній час цей читач особливо полюбив твори Корнійчука („Макар Діброва" і „Калиновий гай"), Гончара („Микита Братусь"), В. Собка („Біле полум'я"), Я. Баша („Гарячі почуття"). До кращих творів української сучасної літератури М. Бажан зачислює також: „Це було на світанку" — А. Малишка, „Сім'ю Рубанюк" — Є. Поповкіна і „Велику рідню" — М. Стельмаха.

Окремо й з прихильністю згадав Микола Бажан твори, в яких змальовано „шлях старшого покоління, що починався ще в страшних умовах злиднів і безправности Австро-Угорської імперії". До цих „значних творів" він зачислює: „Юрка Крука" — П. Козланюка, „Буковинську повість" — І. Муратова і „Світе ти наш, Верховино" — М. Тевєлєва. При цій нагоді він згадав також „полум'яну творчість незабутнього Ярослава Галана, який згинув з рук націоналістичних найманців".

Доповідь Бажана не була б повною, якби наприкінці не вклонився він низенько в сторону „старшого брата" та його літератури, „благотворний вплив якої завжди сприяв, сприяє і сприятиме розвиткові літератури української".

Із співдоповідями виступили на з'їзді Любомир Дмитерко („Стан і завдання української драматургії") і Наталя Забіла („Українська радянська література для дітей").

Цікаво відмітити, як нове у трактуванні становища української літератури серед літератур підсовєтських народів — виступи узбецького і киргизького письменників, що були на з'їзді як гості. Вони заявили, що „пишаються успіхами українських письменників і вчаться на найкращих зразках їх літературної майстерности". Досі, як відомо, можна було вчитися на зразках тільки російської літератури.

Останнім часом у совєтській ґієрархії послідовно ставиться Україну на другому місці після Росії, як молодшу сестру у відношенні до неї, але як старшу сестру супроти всіх інших совєтських республік. Це, відоме ще з часів московського князівства, „мєстнічество", властиве ментальності росіян, виповнюється, залежно від нових умовин, відповідним змістом. Такий же політичний характер має масове перекладання творів сучасних українських письменників на чужі мови. Москва, як це виразно видно, запрягаючи українську літературу до комуністичного воза, намагається вивести Україну перед світом, як другу після Росії країну „побудованого соціялізму". Це є нове в підступній тактиці Москви — перекладати на інші народи відповідальність за підготовлювану змову проти вільного світу. А до того ж наслідники Сталіна, мабуть, зрозуміли, що з вивищуванням російського народу супроти інших народів він також перебрав міри.

По доповідях Бажана, Дмитерка й Забіли, як то водиться на з'їздах, відбулися дискусії: сірі, биті на один копил і позбавлені й натяку на оригінальність думання. Точнісінько, як за Сталіна. В них узяли участь за призначенням: Рильський, Тичина, Шовкопляс, Рибак та ін.

Потім з „казьонною" промовою виступив секретар ЦК компартії Кириченко, який повчав поетів і письменників, де і в чому шукати надхнення і як свої твори писати. Присутні дуже уважно його вислухали і — вдячні за вказівки —, нагородили бурхливими оплесками.

До нового складу Спілки Українських Письменників ввійшли: Микола Бажан — голова, Гончар і Новиченко — його заступники і Семен Скляренко — секретар.

Українські письменники зобов'язалися „зрозуміти працю, як творчість" і основним героєм своїх книг обрати людину, „організовану процесом праці".

Колись Гоголь сказав: „Нудно жити на цьому світі, панове!" А що сказав би він про совєтську літературну дійсність?

В. С-ко

АМЕРИКАНСЬКИЙ АРХІШПИГУН

50 років тому в заможній міщанській родині в Балтіморі народився Алджер Гісс. У рр. 1922-26 скінчив там же Джан Гопкінс-університет, а в наступних двох роках студіював право в Гарвардському університеті. Там протеґував його тодішній професор права, теперішній суддя Найвищого Суду Фелікс Франкфуртер. Як молодий адвокат, працював спершу в правничих канцеляріях у Бостоні, де й одружився, маючи 25 років. У 1933 році переїхав до Вашинґтону, де працював як адвокат в Адміністрації Хліборобського Застосування Генрі Воллеса, що потім став віце-президентом, а від політичного життя відійшов під натиском публічної опінії, обуреної його прокомуністичними виступами. Тоді, у 1933 році, Алджер Гісс вступив до комуністичної партії. У 1934 р. збирав вже перші інформації для Совєтів — від сенатського слідства в справі муніції, а від 1935 року став безцінним інформатором Москви, ввійшовши до Державного Департаменту, спершу як помічник заступника державного секретаря, а потім як директор відділу для спеціяльних політичних справ. По нинішній день є тайною, яким чином президент Френклін Д. Рузвелт міг у 1943 році іменувати Гісса директором відділу, що зосереджував найбільші дипломатичні тайни З'єдинених Держав, коли вже в 1939 р. Віттакер Чемберс, колишній активний комуніст і товариш Гісса з одної партійної клітини, повідомив заступника державного секретаря Берле, що Гісс — совєтський шпигун, а в тому самому році американський амбасадор В. О. Булліт перестеріг Рузвелта, що, згідно з інформаціями французького уряду — Гісс працює на совєтській шпигунській службі!

Не зважаючи на всі ті пересторогі, Гісс грав ще 6 років величезну ролю в американській політиці і був членом американської делеґації на міжнародні конференції в Ялті і Дембартон Окс. Він користувався таким довір'ям і повагою в Рузвелта, його наступника Трумана і в усьому державному департаменті, що саме йому доручено підготовити адміністраційну частину конференції в справі заснування Об'єднаних Націй у Сан Франсіско в 1945 р., якої став генеральним секретарем. Щойно в 1946 р. сам Гісс зрікся свого становища в державному департаменті, щоб стати президентом Фонду для Світового Миру з фундації Карнеґі. Аж у 1948 році вибухла бомба: Віттакер Чамберс публічно, перед конґресовою Комісією для дослідження протиамериканських дій, оскаржив Гісса в шпигунській роботі на користь Совєтів. Гісс заскаржив Чамберса за наклеп. На суді Чамберс пред'явив фотокопії всіх документів, що їх давав йому Гісс для передачі большевикам. Процес Гісса-Чамберса став світовою сенсацією. Гісс уперто заперечував свою вину, але докази були такі незаперечні, що двократний суд засудив його на 5 років в'язниці: не за шпигунство, бо цей злочин був уже, за американським законом, „передавнений", а за кривоприсягу, бо він присягав, що не був ані комуністом, ані інформатором Совєтів.

Він відсидів у в'язниці в Луїсбурґу, в Пенсилвенії, 3 роки і 8 місяців. Решту кари автоматично подаровано йому „за зразкову поведінку". Він працював у в'язничній крамниці, а вечорами читав книжки з ділянки суспільних наук і політики. Поводився так слухняно, що в останньому році дістав окрему для себе камеру. 27 листопада ц. р. Алджер Гісс вийшов на волю. І з цим днем почалося для нього не тільки нове життя приватної людини (дружина з 13-річним сином живуть у Ню Йорку), але й новий клопіт колишнього шпигуна.

Дві конґресові комісії заявили вже, що покличуть його негайно на переслухання, щоб вияснити безліч досі неясних справ: Відколи він став був комуністом? Хто завербував його до шпигунської роботи? Хто разом із ним належав до тої самої комуністичної клітини? Хто прийшов на місце Чамберса, як посередник між ним і тою совєтською станицею, що відбирала від нього інформації? Як довго він стояв на совєтській шпигунській службі? Яка була його роля в Ялті, особливо при несподіваному для всіх західних альянтів признанні Совєтам величезних територіяльних концесій на Далекому Сході, в Манджурії і на Японському морі? Ясно, що відповідь на такі питання могла б допомогти викрити й теперішні дії совєтської шпигунської сіті в ЗДА.

Гісс, як вже згадано, на своєму судовому процесі все заперечував, а під час відсиджування в'язничної кари — мовчав. І тепер він зможе мовчати, але коли схоче покликатись на 5-ий Додаток до Конституції, то це буде посереднім признанням до вини і дискредитацією усіх тих, що „не вірили" і може й досі „не вірять" в його вину. „Нюзвік" з 22 ц. м. допускає можливість, що Гісс буде твердити, що він був шпигуном тому, бо був „особистим аґентом" Рузвелта, щоб добувати йому інформації від комуністичного світу. В усякому разі — афера цього архішпигуна ще не закінчена. Вона може спалахнути новою сенсацією, тим більше, що Алджер Гісс — ще розмірно молода людина, бо саме в цьому році кінчає 50 років. Він позбавлений пенсії, позбавлений громадянських прав (права голосування) і стоятиме під постійним наглядом поліції. Але він становитиме далі предмет для розгадування одної з найбільших загадок, що її дістала в його особі Америка: як міг постати і діяти такий архішпигун?!

Роман Степанович

НІМЦІ ВИСВІТЛЮЮТЬ ПОМИЛКИ З ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

У 1952 р. появилася на німецькому книжковому ринку книжка Ю. Торвальда п. з. "Wen Sie verderben wollen" („Кого ви хочете знищити"). Книжка висвітлює відношення німців до всіх поневолених Москвою народів і їх участь у боротьбі з большевизмом. В цій статті заторкуємо лише ті місця, де автор обговорює українське питання.

За найкращого знавця східньо-европейських справ під час останньої війни Торвальд уважає полковника д-ра Фріца Р. Арльта. Д-р Арльт, бувши учасником походу на Схід, добре орієнтувався в національних питаннях СССР. Він і піднявся за координаційну працю з усіма східньо-европейськими народами.

Весною 1944 р., нав'язуючи контакт з президентом УНР А. Лівицьким, який тоді перебував недалеко Лодзі, д-р Арльт довідався від нього, що для організації українських збройних сил найвідповіднішою людиною є ген. Шандрук.

Після нав'язання контакту — ген. Шандрук був запрошений на переговори до Берліну.

Ст. 341: Ген. Шандрук на нарадах в Берліні поставив свої передумовини, заявивши: „В 1941-му році я покладав великі надії для нашої батьківщини, я перейшов з вашими військами південь, але мої поради ніхто не потребував". — „Не цілком, — відповів д-р Арльт, — ви забули про українську дивізію Галичина". Ген. Шандрук відповів: „... по сьогодні вона не називається українською, а тільки галицькою дивізією. Я знаю добре, що вона створена на те, щоб мати наймитів ..."

Умови поставлені генералом Шандруком (ст. 342): Командний склад для української дивізії, звільнення Бандери і всіх націоналістів з концентраційних таборів, свобода: організацій, преси, створення тимчасового українського правління, резиґнація Німеччини з загарбаних теренів України. „Під такими умовинами ми можемо бути союзниками", — сказав ген. Шандрук.

Д-р Арльт довідався, що треба також „переговорювати з розсудним Гриньохом, Бандерою і різними старшинами Галицької Дивізії".

В тому часі д-р Арльт договорився з прибалтійськими народами і почав організовувати їх батальйони.

„Бандера, Мельник, Гриньох дали свою згоду співпрацювати з Національним Комітетом. Бандера, який від 1941 р. сидів у концентраційному таборі, був негайно звільнений на рекомендацію д-ра Арльта. Ген. Шандрук почав організувати ІІ-гу українську дивізію, яка мала в своїх рядах українців з Придніпрянщини, а її командантом став ген. Дяченко. Незабаром у цій дивізії були впроваджені українські прапори (ст. 416).

„Найбільший заколот робили німці з прибалтійських держав та колишні старшини царської армії, які займали відповідні пости у військовому командному складі. Вони інформували німців по-своєму, вороже до української справи. Під їх диктатом німці зорганізували Комітет Визволення Народів Росії, який розпочав свою діяльність у листопаді 1944 р. До його складу ввійшов і представник „малоросів", еміґраційний професор Багатирчук" (стор. 422).

„Тоді німці почали натискати на всіх, щоб співпрацювали з ген. Власовим" (стор. 423).

„Кальтенбруннер, запитуючи Кедію, представника Кавказу, чому він не хоче співпрацювати з Власовим, отримав таку відповідь: Бо ми, кавказці, не воювали по сьогодні за те, щоб на своїх ножах принести нових російських імперіялістів". (ст. 422). Подібну відповідь отримав він від представника Білоруси.

Торвальд переконаний, що німці аж до кінця свого панування боялися творити армію з „унтерменшів", про яких Гіммлер і Кох ніколи й слухати не хотіли. Те, що німці під тиском воєнних подій зробили — було запізно. Варварський похід німців на Схід відбився болюче на всіх народах, зокрема на українському. Українцям відомі були відомі прямування Гітлера, про що на ст. 23 читаємо: „Мене (Гітлера) інтересує Україна тільки як резервуар ... Національні амбіції є тільки перешкодою" (для німців в їх плянах).

Німці не вміли використати в боротьбі з большевизмом найважнішого потенціялу, тобто людського. Цю саму помилку зробили альянти. Автор згадує і вичислює табори полонених, яких американці стерегли танками, насильно вивозячи їх у вантажних німецьких вагонах на „родіну". Багато з них „жилєтками" підрізували собі вени, кінчаючи життя на німецькій території. Наш малорос Багатирчук, як член власовського Комітету, якось спас свою душу, еміґрувавши за океан.

Одинокий ген. Шандрук в асисті д-ра Арльта представив як слід англійському командуванню справу Української Дивізії і врятував своїх людей від примусової репарріяції до большевиків. (стор. 574-5).

Торвальд у багатьох місцях підкреслює свою прихильність до російського імперіялізму. Не можемо йому заборонити цього і змусити його змінити свій погляд, щоб бути об'єктивним до таких важливих питань, зв'язаних з майбутністю Східньої Европи.

Від закінчення останньої війни минає десять років. Не зважаючи на цінний досвід цієї війни, політика Західнього Світу стоїть в тому самому мряковинні, що й німецька під час війни. Чи не повторюється історія? На місце власовського „Комітету Визволення Народів Росії", маємо подібний зі старими аспіраціями „Комітет Визволення від Большевизму".

Вол. Дорошенко

Є. Х. ЧИКАЛЕНКО

(З нагоди 25-ліття смерти)
(1861-1929)

(2)

В 1900 році Чикаленко переїздить із Одеси до Києва, де купує собі будинок на Маріїнсько-Благовіщенській вулиці. Тоді ж придбав він собі й чималий маєток на Полтавщині, в с. Кононівці Пирятинського повіту. Більшу частину закупленої тут землі він відступив селянам, а на решті — 400 десятинах — господарював сам, і це його господарство стає й тут, як на Херсонщині, справжньою наглядною школою раціонального господарювання для околишніх селян.

І в Кононівці, як і в Перешорах, у нього налагоджуються найкращі взаємини з селянами, між якими він здобув собі справжніх друзів. Селяни мали його не за ворожого собі пана, а за свою людину, що щиро до них ставилася.

Розуміється, оселившися в Києві, Чикаленко відразу включився в українське життя. Він стає членом Української Громади й близько сходиться з видатними представниками українського руху. В цій добі свого життя бере він діяльну участь в українських національних починаннях та імпрезах: у „святі української літератури" — відкритті пам'ятника Іванові Котляревському в Полтаві в 1903 р., в „святі української пісні" — відзначенні заслуг Миколи Лисенка — в його ювілеях у Львові, Чернівцях і в Києві в 1903 році та в Петербурзі 1904 року; в ювілеї Ів. Нечуя-Левицького в Києві 1904 року. В зв'язку з святкуванням Лисенкового ювілею в 1903 р. Чикаленко вперше відвідує Західню Україну — Галичину й Буковину та нав'язує тут знайомості з місцевими українськими провідними діячами.

В цьому ж таки часі починається його визначна філянтропійна діяльність, спрямована на піддержку української преси й українських культурних установ.

Велике діло зробив для усвідомлення земляків своїми „Розмовами про сільське хазяйство", Чикаленко цим не обмежився. Як той євангельський праведник, він не закопав свого таланту в землю. Добрий господар, він увесь свій хист і своє майно віддав на користь рідного народу. Він опікується книгарнею, яку провадила київська Українська Громада під фірмою Книгарні редакції „Київської Старини", оплачує гонорари за українську белетристику, яку цензура почала пропускати в 1900-их роках у „Київській Старині" (повісті й оповідання Вол. Винниченка, Б. Грінченка, М. Коцюбинського, М. Чернявського, Л. Яновського та ін.); оплачує повість Д. Мордовця, поміщену в „Літературно-Науковому Віснику" — автор не прийняв цього гонорару й він став основою стипендійного фонду при НТШ для допомоги українським письменникам під назвою „Фонд імени Д. Мордовця".

На цьому місці варто пригадати, що саме Чикаленкові завдячує українська література, що не пропав для неї такий талант, як Винниченко. Василь Пилипович Степаненко, управитель книгарні Київської Громади, зневажливо був поставився до оповідання молодого невідомого студента, який приніс йому на перегляд своє оповідання, і той збентежений вибіг із книгарні, залишивши рукопис. Чикаленко, довідавшися від Степаненка про цей випадок, узявся читати залишену річ і, побачивши, що це непересічний твір, розшукав автора, яким був Винниченко, й надрукував його оповідання в „Київській Старині". Це оповідання — „Краса і Сила" — започаткувало блискучу літературну кар'єру Винниченка.

Великий землевласник, Чикаленко проте дає в 1903 році тисячу карбованців Українській Революційній Партії на видання часопису для села — „Селянин".

Не забував він і про високошкільну молодь — фундує стипендії для студентів у львівській „Просвіті" й увінчує це діло заснуванням у 1907 році „Академічного Дому" у Львові для незаможної високошкільної молоді, поставивши тільки одну умову, щоб там завжди мали притулок юнаки з Наддніпрянщини. І дійсно, молоді еміґранти зі Східньої України перший етап свого перебування в столиці Галицької Землі починали з Академічного Дому при вул. Супінського: Андрій Жук, Микола Залізняк, Вс. Козловський, Олексій Назаріїв, Вадим Щербаківський та ін., включно з автором цих рядків.

В липні 1904 р. коштом Є. Х. Чикаленка зорганізував проф. М. Грушевський вищі курси українознавства у Львові для наддніпрянської — передусім — молоді.

Ці курси багато спричинилися не тільки для ознайомлення їх учасників із предметами, на них викладаними, але й з культурним та політичним життям австрійських земляків та сприяли зближенню української молоді російської й австрійської займанщини.

В 1904 р. Чикаленко приступив до Української Демократичної Партії, в якій об'єдналося старше українське громадянство, що стояло на демократичній плятформі. Восени 1905 року відбувся з'їзд Української Демократичної Партії. На цьому з'їзді рішено об'єднатися з Українською Радикальною Партією, очолюваною В. Грінченком і С. Єфремовим, в одну Українську Радикально-Демократичну Партію. В цьому з'їзді брав участь і я разом із своїми старшими приятелями, Леонідом Миколаєвичем Жебуньовим і Григорієм Григорієвичем Ротмістровим та іншими делеґатами Української Полтавської Громади, прізвищ яких тепер уже не пригадую. Тоді я вперше познайомився особисто з Євгеном Харламповичем, ім'я якого було мені відоме ще з року 1897, коли батько мій купив його книжечку про „Чорний Пар".

Так розвивалася громадська й культурна діяльність Євгена Харламповича. Але найважнішою справою його життя, справою, що щільно пов'язана з його ім'ям, була справа заснування й утримання леґальної української преси на Наддніпрянщині.

Як тільки спали тяжкі цензурні пута, що стримували розвиток українського друкованого слова, й настала змога видавати рідною мовою й періодичну пресу, береться Чикаленко за видання місячника „Нова Громада" (1906 рік) й щоденника „Громадська Думка" (1905-1906 рр.), а після припинення останньої царською адміністрацією 18 серпня 1906 р. — щоденника „Рада".

„Нова Громада" по році перестала виходити, уступивши місце „Літературно-Науковому Вістникові", що його професор М. Грушевський переніс тоді зі Львова до Києва, а „Рада" виходила аж до вибуху світової війни, коли з наказу царського уряду була припинена вся українська преса.

(Продовження буде)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Збори Об'єднання Мистців

Загальні Збори Об'єднання Мистців Українців в Америці відбулися в неділю 7-го листопада ц. р. в залі Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Із звітів членів уступаючої Головної Управи ствердженo, що Об'єднання розгорнуло живу мистецьку діяльність в 1953-54 рр. Організовано ряд виставок і основано Допомоговий Фонд для несення помочі потребуючим мистцям в Европі й Америці. Загальна сума прибутків Д. Фонду виносила 1,359 дол., з чого видано 620 дол. підмог і 190 дол. позичок мистцям.

До нової Головної Управи обрано С. Литвиненка головою, В. Січинського і П. Мегика заступниками, Р. Лисовського і Р. Шуля секретарями, І. Паливоду касиром, П. Холодного, С. Гординського, І. Жуківського, С. Пастухова, С. Рожка — членами Головної Управи.

Обрано теж Контрольну Комісію в складі: Д. Горняткевич, А. Малюца, В. Вайланд. До Товариського Суду ввійшли: М. Вілинський, В. Сім'янців, І. Паливода.

Намічено плян праці в наступному році: Індивідуальні виставки М. Шрамченка, О. Кульчицької, М. Мороза — С. Литвиненка, виставку старих мистців (як Труш, Холодний, Новаківський та другі, яких твори в приватних збірках). Загальну виставку членів Об'єднання передбачено на весну.

а на закінчення заспівали Український Гимн разом з усією публікою.

С. Д.

Бостон, Масс

Два Свята — Національне й Союзове

В роковини 1-го Листопада Бостонська Православна Церковна Громада гідно спом'янула наших героїв того визвольницького здвигу. В 10 год. ранку розпочалась торжественна Служба Божа. До відправи станули два священики, парох прот. о. І. Данилевич і о. Т. Ломанів. Посередині церкви була влаштована символічна Стрілецька могила, перед якою вірні, що входили до церкви, клонили свої голови. Під час церковної відправи співав церковний хор під орудою молодого дириґента Антона Пащака. Отець І. Данилевич виголосив коротку, але змістовну проповідь, надихану патріотичним духом, в якій просив не забувати тих живучих ще учасників Листопадового зриву й інших боїв із нашої визвольницької війни, які стали під час неї каліками. До кінцевої Панахиди станув, крім названих двох священиків, ще о. мітрат В. Каськів, який перед її відправою сказав теж гарне коротке слово про велике значення величньої історичної дати проголошення в дні 1-го листопада державної самостійности на Західній Україні, якої столицею є славне місто Львів. Під час Панахиди стояли струнко біля символічної Стрілецької Могили, як її почесна сторожа, члени Т-ва Запорозька Січ. Під час Панахиди переведено теж збірку на народні й громадські цілі. На закінчення хор відспівав молитву Боже Єдиний і Вічная Пам'ять.

Пишучи про життя в нашій Бостонській громаді, хочу згадати про одну подію, яка відбулась ще в серпні ц. р. Це було Союзове і моє особисте свято і тому, що досі не писалось про нього, хочу на цьому місці сказати про нього кілька слів і подякувати всім тим, які його влаштували: Українському Народному Союзові на славу і мені на велику втіху! А було це так, що голова 238-го Відділу УНС, п. П. Мороз, о. І. Данилевич і інші відділові урядники скористали з величавого пікніку, що відбувся на площі Православної Церкви і гарно пошанували мене з нагоди мого 25-літнього секретарювання у тому Відділі. Запросивши мене і мою дружину на підвищення, п. П. Мороз проголосив через голосники, що те зібрання улаштовано в мою честь за мою довголітню працю для УНСоюзу і всієї Бостонської української громади. Після того він відчитав грамоту, дуже гарно розмальовану новоприбулим нашим артистом, п. М. Калиниченком, також членом УНС, а в цій грамоті були не тільки побажання для УНСоюзу й Бостонської громади, але й для мене особисто. Крім цього вручено мені дуже гарний ручний годинник з відповідним надписом. Це була велика несподіванка для мене і я з найбільшим зворушенням слухав усіх тих гарних слів, на які я собі не заслужив, бо ж я працював для народу, виконуючи тільки свій обов'язок і без тямки про те, що мене чекатиме за це вдячність. Після промови, п. П. Мороза були ще покликувані до слова о. І. Данилевич із православної Церкви у Бостоні, о. В. Каськів, парох православної Церкви в Кембридж, Масс., п. М. Чигарим, голова Відділу 206 УНС з Вусакет, Р. Ай., К. Сіджінський, секретар 121 Від., п. Андрей Прухніцький, голова нашої Бостонської молоді, п. Вішньовський, п. А. Бараник, представник нової іміґрації, о. Мельниченко, голова УКК, перші основники 238 Відділу пп. О. Паїкевич і С. Ярош і багато інших представників, м. ін. від Союзу Українок, Запорізької Січі й ін. Накінець покликано до слова головного радного УНС п. І. Кокольського з Вусакет, Р. Ай., який у довшій промові говорив про всіх піонерів нашого Батька-Союзу, які клали в Америці підвалини українського народного життя. Отже я ще раз дякую всім тим Громадянам і Громадянкам, які влаштували те гарне свято, а всі милі слова, що вони їх сказали під моєю адресою, були в дійсності сказані під адресою Українського Народного Союзу і його ветеранів. В першій мірі дякую п. П. Морозові, о. І. Данилевичеві і інж. А. Прухніцькому. Такі докази признання є не тільки нагородою старим за їх працю, але й заохотою молодим і нетерпеливим, щоб вони не зневірювались у своїй праці, бо кожна громадська праця приносить робітникам на народній ниві багато особистих прикростей, але й багато користей рідній справі, а вкінці знаходить добру оцінку в людей доброї волі.

М. Давискиба, гол. рад. УНС

Бруклин, Н. Й.

Листопадові Роковини і Поминки по Митрополиті А. Шептицькім

Солідарно й численно зійшлася українська громада, зорганізована при церкві св. Миколая, в південній частині Бруклина, на традиційне свято у неділю 24 листопада до церковної залі, де стараннями Комітету місцевих товариств підготовано а) Листопадове Свято і б) Поминки з нагоди десятиріччя смерти Митрополита Андрея Шептицького.

Перед виконанням програми відправив у церкві місцевий парох, о. Микола Вояковський, при співучасті о. Самійла Квартуччі з Озон Парку панахиду за поляглих Героїв, а після того виголосив промову, в якій влучно і ядерно представив важливість святкування пам'яті Героїв визвольної боротьби і почитання пам'яті духового батька народу, Митрополита Андрея.

Після „Вічної Пам'яті" вся громада перейшла до залі, де на сцені приміщено серед квітів портрет Великого Митрополита і приготовано відповідну програму. Після привітного слова, виголошеного головою комітету, п-нею Марією Демидчук, на її заклик приявна публіка вставанням з місць вшанувала пам'ять героїв, а Стефанія Боднар-Нога відспівала Американський Гимн.

Ансамбль бандуристів з двох жіночих і двох чоловічих голосів, під керівництвом Романа Левицького з Елизабету, Н. Дж., при звуках двох бандур виконав першу частину свого репертуару з стрілецьких й історичних пісень, після чого прийшла на чергу промова Василя Мудрого. Важке завдання мав промовець з уваги на скомбіноване свято, одначе він виконав це завдання справді по-майстерськи, приковуючи увагу всіх слухачів.

Сопранові соля — Матюка („Цвітка дрібная") і двох композицій Михайла Гайворонського, при фортепіяновім супроводі Олі Дмитрів, виконані Стефанією Боднар-Нога, були справжньою насолодою вечора.

Поему Богдана Лепкого „Як я вертався з неволі додому" віддеклямувала вміло й дбайливо студентка Христя Макарушка, а хлоп'ячі деклямації з Листопадових днів виконали українські пластуни: Любомир Варанський, Роман Форостина й Ігор Макарушка. Після того бандуристи виконали останню частину свого багатого репертуару, го Чину. Маленька Леся Сарачинська виголосила вірш: „Кого я люблю", а тут роджений Іван Тофан продеклямував вірш Л. Храпливої „Листопадова Ніч". Надзвичайно гарне враження на присутніх зробила остання точка програми, коли на уставлену на сцені символічну могилу з березовим хрестом, маленькі Леся Сарачинська і Христя Єрсенюк складали вінок, із-за могили дались чути зворушливі до глибини душі слова: „Спіть хлопці, спіть". Рецитацію виголосила п. Лариса Палідвор, при відповідних світляних ефектах. Вона так зворушила присутніх, що ледве прогомоніли останні слова: „спіть хлопці — про долю, волю сніть — про долю-волю вітчини", — як зі залі понеслись спонтанно звуки українського гимну: „Ще не вмерла Україна".

На заклик предсідника Клюбу, С. Панасюка присутні зложили 38 доларів на Фонд Українських Інвалідів.

В. К.

Клівленд, Огайо

Листопадове Свято

Заходом Українських Злучених Організацій відбувся 7-го листопада концерт у пам'ять 40-річчя збройного виступу УСС і 36-річчя Листопадового Зриву.

Свято відкрив голова УЗО п. Майлес - Малецький. Після того сотн. Олексин представив публіці місцевих УСС і УГА, подаючи їх військові ступні та коротку біографію.

На програму концерту склалися: виступи симпатичного жіночого хору під дир. п. Дубової, скрипкове сольо проф. Шияна, деклямація п. Лесика і промова п. Купчинського з Ню Йорку. Мала бути ще рецитація артистки театрів п-ні Крижанівської, але, на жаль, відпала, через недиспозицію рецитаторки. Відчувався брак чоловічого хору, що з якихось причин не міг узяти участи в спільному святі. Заля була виповнена публікою, якій дорога пам'ять цих двох українських подій.

Н. Н.

Стемфорд, Конн.

Листопадове Свято

В неділю, 14 листопада, влаштувала Українська Громада в залі Українського Клюбу Листопадове Свято. Рано по Богослужбах, місцевий парох відправив панахиду, під час якої кількох учасників Українських Збройних Сил — зі свічками в руках творили, якби почесну варту, віддаючи в той спосіб, — як живі учасники - свідки минулих подій, — пошану своїм поляглим товаришам зброї. По вечірні відбулась святочна академія. По відігранні на фортепіяні американського гимну, свято відкрив коротким словом д-р Василь Палідвор, учасник визвольних змагань і організатор академії, закликаючи присутніх вставанням з місць й однохвилинною мовчанкою пом'янути поляглих борців за волю України. З черги проф. М. Борисюк виголосив у чіткій та цитомій промовцеві формі доповідь про значення Листопадово-

Міннеаполіс, Мін.

Святкування Українського Дня

Дня 14 листопада 1954 року українці міста Міннеаполісу зібралися знову, щоб вшанувати Український День в цьому році.

На відміну від попередніх років, свято відбулося в кращій залі та при участі різноманітних верств українських мистецьких сил. В програму Українського Дня було вставлено, цим разом, крім типово народних точок: танців гопака, козачка і співу, також і номери клясичного балету в виконанні українців, або й не-українців, що вчаться і працюють під керівництвом українських майстрів.

В окремих деталях, програма складалася з двох частин, охоплюючи такі точки:

Перша частина: танець „Чумак" в надзвичайно досконалому виконанні семирічного Степана Прокоп'юка, і танцю „Козачок" в неменш доброму виконанні також малої Дженет Конді, вальсу Штравса „Голубий Дунай" в чудовому показі Наталії Коваленко, молоденької балерини зі школи Віктора Штенґеля, колишнього балетмайстра Львівської Опери, дуету „Осінь", муз. Мендельсона в чаруючій інтерпретації Оксани Вринь та Жені Берецької, клясичних танців не-українських виконавців зі школи Віктора Штенґеля, Козачка в показі групи танцюристів Твін Сиfі, під керівництвом Б. Ґрінвальда, співу М. Ващенка (арія Радамеса з опери „Аіда" та „Ой, чом, ви поля", муз. Барвінського) та прикінцевого номеру танцю-вальса Штрався в милій інтерпретації українки третьої ґенерації Теді Лю.

Друга частина концерту розпочалася постановою першої дії з опери „Запорожець за Дунаєм" у виконанні театральної групи Твін Сиfі, під керівництвом Б. Ґрінвальда. Вірш Лесі Українки в англійській мові продеклямувала Ірма Машталір.

Після серії танців, — гопак — трійка в чудовому виконанні І. Чорного, М. Яновича та Е. Тілле, школи Б. Ґрінвальда, клясичних танців школи Віктора Штенґеля та гопака групи танцюристів Твін Сиfі школи В. Ґрінвальда.

Мішаний хор, під диригуванням А. Мойсіяка проспівав кілька пісень: „Зашуміла ліщинонька", муз. О. Кошиця, „Котилася зірка з-під вечірка", муз. Леонтовича, „Ой, гай, мати", муз. М. Лисенка, „Покинь мій синочку ридати", слова О. Олеся, муз. К. Стеценка.

Тим часом були виголошені змістовні доповіді в обох мовах: в англійській проф. д-р Микола Гайдай та в українській, М. Дем'янчук. Резолюцію важливого значення в англійській мові відчитав проф. д-р О. Грановський ,яку прийнято одноголосно вставанням з місць.

В додаток до Свята, було влаштовано виставку мистецьких праць А. Павлося (49 екземплярів малярської та скульптурної творчости), українських вишивок (фірма М. Процай) та українських поштових марок (Микола Дербуш).

Чистий дохід з виставки праць Павлося в сумі 40 долярів передано на руки пані Павлось для побудови пам'ятника померлому майстрові.

Опісля в цьому ж помешканні відбулися танці, керовані місцевими українськими студентами університету. Вуфет приготовило жіноцтво Золотого Хреста.

На це наше велике свято з'явився майор міста пан Госр, сказавши кілька привітальних слів до присутніх.

В загальному, враження після Українського Дня залишились добрі, хоч програма була дещо задовга. Проте, якби більше людей приклали до його підготовки праці, свято вийшло б ще багато краще. Організацію його винесли на своїх плечах дослівно дві-три особи, інші відмовлялися від будь-якої участи в святі чи допомоги організаторам взагалі.

На майбутнє треба побажати, щоб Управу філії УККА підтримувало більше людей, тим паче, що на її чолі стоїть людина чесна, партійно ніде не заанґажована, що докладає всіх своїх зусиль для добра загально-національної справи.

О. Л-Л.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Голоси Читачів

Пам'яті проф. Р. Лащенка

Під таким наголовком в „Свободі", число 217, 1954 р. вміщено статтю проф. В. Дорошенка. Стаття написана в добрім намірі про покійного проф. Р. Лащенка, на яку він заслуговує, бо й справді проф. Лащенко був людиною доброю, милою, спокійною, працьовитою і як професор - фахівець права, як учений був толерантний до всіх партійних переконань. Чи сам проф. Лащенко належав до якої політичної партії, мені не відомо, але в політику не встрявав. Був професором Української Господарської Академії в Подєбрадах а потім професором Українського Вільного Університету в Празі, членом Українського Громадського Комітету в Празі (заснованого Микитою Шаповалом і його товаришами, дня 7 липня 1921 року) і ще інших установ та організацій.

В Українському Громадському Комітеті від заснування до 31 січня 1922 року, проф. Р. Лащенко мав функцію культурно-освітнього референта, — це в його ресорті знаходиться справа організації, напочатку Кооперативних Курсів за ініціятивою тодішнього члена УГК-ту Бориса Мартоса, які потім перетворено на Сільсько-Господарські Курси, а з бігом організаційного процесу на Сільсько-Господарський Інститут, з якого нарешті постала Українська Господарська Академія в Подєбрадах, відкриття якої відбулося 19 травня 1922 року.

Автор цих рядків прибув до Праги під кінець літа 1920 року, з частиною Української Армії, що перейшла Карпати до Чехо - Словаччини (Херсонська дивізія), і скоро пізнався з Прагою, а також з українським організаційним життям, хоч сам ніде не прийняв активної участи.

Проф. Р. Лащенко до Праги прибув у половині літа 1921 р. чи то разом з проф. О. Мицюком, чи то за кілька день раніш, на візу виклопотану Микитою Шаповалом, а не так, як пише проф. Дорошенко, мовляв „Мицюк допоміг покійному переїхати до Праги"...

Перебуваючи частенько в УГ Комітеті, мені особисто приходилося два рази допроваджувати проф. Лащенка до чеських міністерств: хліборобства і освіти, куди він ходив полагоджувати справу з організацією вище згаданих курсів. По дорозі туди й назад мали ми час на розмови на всякі біжучі і організаційні теми. Зокрема проф. Лащенко був захоплений діяльністю і плянами Управи УГК-у, головою якого був Микита Юхимович Шаповал і про якого згадував завжди з високою оцінкою як організатора і національно - державного діяча, широкого формату.

Членами Українського Громадського Комітету в Празі були українці, що вважали себе республіканцями, партійно приналежні до УПС-Р, УСДРП і УПС-Ф та безпартійні.

Років через два пізніше, есдеки та ес-ефи на чергових річних загальних зборах УГК-ту задумали захопити провід у свої руки, але їм тут рішуче сказано і уарґументовано, що до праці треба прикласти рук, а не воювати за готове і перехоплювати до своїх рук. Кандидатом на голову УГК-ту есдеки, спільно з есфами, виставили п. Ісаака Мазепу, але переважаючою більшістю присутніх на зборах обрано організатора і дотеперішнього голову Микиту Шаповала. Ес-деки з ес-ефами провалися і вийшли зі зборів, а потім і зовсім з УГ Комітету. Професор Р. Лащенко залишився членом УГКомітету до самої ліквідації. Так воно було справді.

Тому дуже дивним є твердження проф. В. Дорошенка, коли він пише: „Але Лащенко почував себе зле в установі, де надто відчувалася партійна диктатура, яку провадив Микита Шаповал, головний організатор Комітету".

С. Зеркаль.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 37.

316 Від. УНС, Рачестер	$10	Т. Андрущишин, Ню Йорк	2
С. Дембіцький, Ню Брансвік	5	О. Богатюк, Спрінг Валей	2
М. Гайдич, Ню Йорк	5	Д. Чорний, Дітройт	2
М. Безкоровайний, Елизабет	3	Д. Лищак "	2
П. Литвин, Торонто	3	І. Підперигора "	2
С. Барон, Ню Йорк	3	М. Головчак "	2
С. Хомяк, Дітройт	3	И. Мерещак "	1.50
В. Стельмах, Балтімор	2	І. Литвин "	1
Д. Домарецький, Ансонія	2	Д. Дмитришин "	1
М. Юров, Нюарк	2	М. Дувальд "	1
А. Іванський, Нюарк	2	С. Макух "	1
М. Мельник, Сан Франсіско	2	М. Мухній "	1
Я. Романюк, Дірфілд	2	Т. Баран "	1
О. Сельський "	2	А. Когут "	1
И. Триндей, Рачестер	2	С. Готра "	1
В. Сковрон, Роял Овк	2	Б. Маланій, Кентон	1
М. Коваль, Дітройт	2	М. Оленчук, Йонкерс	1
Й. Ерсель, Гемтремк	2	Т. Гарасим, Нюарк	1
В. Білик, Шікаго	2	С. Мазурок, Филаделфія	1
Г. Тепер, Вунсакет	2		
С. Бабяк, Алтона	2	Разом	$ 93.50
М. Рудик, Шікаго	2	Раніше проголошено	8,219.46
Д. Дахнівський Шікаго	2		
Т. Голубецький, Трумбервіл	2	Разом вплинуло на фонд „Веселка".	$8,312.96
І. Гергель, Флінт	2		

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Високошановний Пане Редакторе!

Не відмовте в ласкавості вмістити в Вашому щоденнику коротку відповідь на питання, яке порушив на сторінках „Свободи" ред. І. Кедрин-Рудницький в статті під заголовком „Монополізація патріотизму" (ч. 221, 16/XI.)

Вважаю, що п. редактор Кедрин-Рудницький зробив і логічну і політичну помилку і погарячився дати присуд справі, роблячи невідповідний висновок на підставі самої назви, не познайомившись ні з цілями організації, ні з мотивами, які промовляли за зміну назви.

Не потребую шукати арґументів, виразів і слів, — вони подані мені і то в дуже добрій формульовці автором статті.

Правдою є, що „Українська Народна Республіка — це держава, яка існувала на рідній землі, покликана до життя волею народу, зорганізованого в Центральній Раді і потім в Трудовому Конґресі, держава, яка мала всі атрибути, які складаються на поняття держави — територію, населення, владу, військо, валюту, — це була держава, за яку тисячі-тисячі боролися і віддавали своє життя, це врешті та державна ідея, яка після окупації держави ворогом, залишилась у перманенції, як символ, як політична програма і як конкретна політична ціль.

Збереження за кордоном еміґраційного (Державного) Центру є тільки засобом до тієї цілі... і найсильнішим українським арґументом перед зовнішнім світом є вказування на збереґання українцями нитки безперервности українського державницького традиціонізму, яка тягнеться від дня 22 січня 1918 року по нинішній день без уваги на те, чи Українська Народня Республіка переживала дні блиску, чи повного упадку, чи вона була реальною дійсністю на рідній землі, чи триває у формі символу і ідеї, довкола якої формується еміґраційний Державний Центр." Так пише автор оспорюваної статті.

Зі свого боку мені хотілося б особливо підкреслити тяглість Державного Центру і протиставлення його владі і урядові Совєтської України, що настановлені окупантом і є лише слухняним інструментом окупаційної колоніяльної політики Москви на Україні.

Ми, як певно і пан редактор Кедрин - Рудницький, вважаємо, що сувереном був, є, і має бути Український Нарід, який єдиний через вільно вибраних представників у відновленій Українській Народній Республіці може змінити дотеперішню конституцію і вирішить усі основні питання свого життя.

Але в умовах совєтської дійсности, тотально-поліційного режиму, цього зробити нарід не може, тому на Державний Центр в екзилю накладається обов'язок, на основі уділених йому в умовах вільного державного життя прав, — бути речником народу на міжнародньому полі.

„Національна Рада — це тільки одна із складових частин закордонного Державного Центру", і т. д., каже п. Кедрин. Також правда. А коли так, то чому українські іміґранти, що стали раніш, чи то тепер, чи стануть завтра громадянами З'єднаних Держав Америки, не можуть бути прителями ідеї відновлення Української Народної Республіки, і прихильниками її Державного Центру в екзилю і то не частини, а цілого? Які причини нам забороняють знайти таких прихильників і прителів серед людей неукраїнського походження, чи як пише п. Кедрин „американців, англійців і т. д."? Такі члени в нашій організації уже є, а сам автор статті вважає, що в такому випадку „така назва була б логічна".

Доля судила мені головувати на з'їзді, який прийняв цю назву. Мушу признатись, що в часі зборів, коли статутарна комісія запропонувала цю назву, у мене був сумнів, хоч попередня назва мене також не задовольняла. Але тепер п. Кедрин мене переконав, що назва відповідає змістові, і я готов її боронити. Вона в такій же мірі відповідає, як американським громадянам українського походження, так і громадянам іншої національности, не говорячи уже про еміґрантів, для яких ця назва трохи завузька. Ми тішимо себе надією, що в демократичному світі знайдеться не мало людей, для яких слова про право, і волю, і про право на волю не є лише пустий звук або передвиборче гасло, а ідейний стимул чину, рішень і поведінки, — і що ми знайдемо цих щирих прителів Українського Народу і прихильників його боротьби за волю.

„Як же може один гурт людей творити в Америці українську організацію прихильників української держави?" Ми не творимо ні в планетарному маштабі, ні в універсальному тотальному вигляді, ми, користаючись тим чартером, що маємо в З'єднаних Державах Америки з боку правного, з повною пошаною до волі Українського Народу, яка була виявлена в часі Української Держави 1917-20 років, і в повній відданості ідеї української незалежности і відновлення народоправної державности, ставимо собі скромну але величну ціль — мобілізувати людей і засоби для нашого Державного Центру. Ми не „монополізуємо патріотизму". То тяжке і несправедливе обвинувачення, яке не має підстав. Але ми знаємо, що безпрограмовий, реґіональний, партійний чи вузькогруповий патріотизм при стані рівня нашої політичної культури, при нашій нетерпимости до іншої думки, а ще до того тяга до геґемонії, творить атмосферу наших теперішніх внутрішніх відносин, які не можна при найбільшій поблажливості назвати здоровими. Тому ми, не боронячи нікому ісповідувати свою політичну релігію і нічого не монополізуючи, гуртуємо і мобілізуємо лише тих, для кого за Вашими ж словами: „Українська Народна Республіка є державна ідея, політична програма і конкретна політична ціль", а Державний Центр в екзилю є пряме продовження вибраної і установленої вільною волею народу Влади і Уряду, носієм державної і державницької традиції і представником, речником волі Українського Народу до часу Його визволення, гуртуємо і мобілізуємо для досягнення цього визволення.

З правдивою пошаною

Іван Паливода.

Ню Йорк, 18 листопада 1954

З наших буднів

НА КОЖНОГО СВІЙ СПОСІБ

До людей треба підходити у відповідний спосіб. Не підійдете до головіка відповідно, то й жадного „бизнесу" з ним не зробите.

Дві заслужені наші самаританки, з одного з Українських Золотих Хрестів, приступають в Народному Домі з коробкою „льосів" на добродійну льотерію до якогось молодого головіка.

— Пане добродію, просить ввічливо старша самаританка, прошу купити одного льосика на допомогу голодуючим дітям в Европі. Не дорого, по кводрові штука!.. А може якраз щастя вам усміхнеться і виграєте гарний образ на нашій льотерії?..

Добродій всміхається якимось сумовито-печальним усміхом...

— Прошу пані, я не маю щастя в життю... Я ще ніколи нічого не виграв на жадній льотерії.

— Але наша льотерія напевно принесе вам щастя! Наші мистці подарували нам для розгривки прекрасні образи. Є, прошу пана, образ пані Дядинюкової, пана Михайла Мороза, пана Гніздовського, пана Радиша...

— Пані, я вірю вам, але прошу мене зрозуміти, що мене направду переслідує якесь фатум. В нічому мені не везе — ні в любові, ні в картах, ні, навіть, в льотерії... Знаєте, я хотів одного разу кинути виклик призначенню і на фестині в Монастириськах купив був цілий капелюх льосів, за п'ять злотих, думав — ану ж хоч один буде добрий... Де ж там! Всі були порожні!

— Ой, прошу пана, не треба бути таким песимістом в самому розквіті життя! А може саме сьогодні доля до вас обернеться тою яснішою сторінкою?.. Попробуйте! Тільки одного кводрика...

— Ні, ні, дуже дякую. Я — пропаща людина: знаю, що нічого не виграю.

В цьому моменті приступає до акції друга самаританка, молодша і більше енерґійна:

— Пане Осипе, не грайте ви варіята! Нас то цілком не інтересує — маєте ви щастя, чи ні! Там, у таборах, в Европі, пухнуть з голоду українські діти. Треба їм допомогти. Не балакайте багато, а витягайте гроші!

Пан Осип поквапно сягнув рукою до кишені:

— А чому ж пані зразу так не говорять?.. Прошу, я дуже радо...

І купив цілу жменю льосів, за два, чи три доляри.

Ікер.

Наш дорогий і незабутній Шваґер

бл. п. Іван князь із Токар Токаржевський Карашевич,

доктор філософії і політичних наук, бувший Посол і Міністер,

який до останньої хвилини свого життя працював для української справи

навіки упокоївся в Лондоні 18-го листопада б. р.,

про що з глибоким сумом сповіщають

БОРИС і БРІҐІТА ЛОТОЦЬКІ де ВЕЛІҐОСТ

Про панахиду буде повідомлено окремо.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Спорт

„СІЧ„ — „СТРІЛА" (Трентон) 2:0 (1:0)

Елизабет, 25 листопада. — Ці товариські змагання не грішили емоцією, ані красою, головною причиною чого, треба вважати дуже тяжке до гри розмокле грище. „Січ" мала більше з гри та багато нагод підвищити вислід, що однак дало тільки багато корнерів до „Стріли". Січовикам бракувало викінчення їх акцій нападу та взагалі духа до завзятого змагу, що не повинно бути оправданим браком ставки цеї товариської стрічі. „Стріла" працювала амбітно та жертвенно і при кращій стріловій диспозиції могла добути хоч одні ворота.

Стрільцями воріт були: Столяренко в 25 хв. та Олинець у 70 хв. гри.

Суддював тренер „Січі" В. Кобзяр.

Після змагань відбулось прийняття в домівці „Січі" для гостей та зустріч цих обох клюбів у настільному тенісі, в якій переможцем з вислідом партій 4:2 вийшла „Січ".

В. С.

ВІДКРИВАЄМО СПОРТОВІ ІГРИЩА

Українські лещетарські змагання у Lake Placid, N. Y.

"У неділю, 26 грудня 1954 р., відбудуться в рямцях Спортових Ігрищ лещетарські змагання в Lake Placid, N. Y." — ось коротке оголошення нашого Олімпійського Комітету, організатора Спортових Ігрищ Української Молоді в ЗДА, що широким гомоном відбилася серед усіх наших спортовців. Змагання у футболі, відбиванці чи кошівці — то ще можна зрозуміти; але змагання у лещетарстві? — Невже є в нас лещетарі, що можуть змагатися? І то де, на лещетарських теренах Олімпійських Міжнародніх Ігрищ з 1932 р.?

З приємністю треба ствердити, що наші лещетарі не забули „юних днів, днів... зими" із Карпат чи Альп, і дальше хочуть натішитися красою білої скатерті та пошумом вітру у швидкому з'їзді „з верха на верх". Це й вони взяли на свої плечі важкий обов'язок переведення лещетарських змагань: Гавриляк Р., Купчинський Ю., інж. Рубель Я., а побіч них Яців Б. з Канади, Курилко Б. і ін. Усі вони „старі" лещетарі, з довголітньою уже лещетарською заправою; організуючи ці змагання — хочуть не тільки продовжати лещетарську традицію, але й хочуть притягнути для цього спорту й нових адептів. Це саме є і наміром нашого Олімпійського Комітету.

*

Традиція...

Українське лещетарство новітніх часів — доволі молоде; якраз минає 50 літ, коли Будзиновський А. (Сокіл - Батько, Львів) почав у Галичині пропагувати лещетарство, а першим, хто здійснив його задуми, — був І. Боберський. Він спровадив з Австрії декілька пар лещет і разом з декількома соколами відбув лещетарську прогульку кругом Львова.

Але чи це перші прояви лещетарства на наших землях? Чейже варяги, що прийшли до нас із далекої півночі, були дітьми країни снігів і лещет, а їхні поганські боги мали — за їхнім віруванням — опікуватися лещетарством. Досліди виявили, що в Скандинавії лещетарство було відоме на довгі сторіччя перед нашою ерою. Невже перші варяги, що перебували на Україні, серед її гострої й сніжної зими, забули про можливість справного пересування по снігу при допомозі лещет? Досі ніхто не присв'ятив цій проблемі належної уваги, а брак джерел ледве чи дозволить як слід її розв'язати...

*

Інтересну згадку подав перський історик Фадл-ала Рашід ед-Дін (1307 р.) при описі звичаїв монгольських племен; він згадує, що зимою, монголи вживають при полюванні довгі дошки, що їх називають „саня"; монголи „стають на ці дошки, прив'язують їх ременями до черевиків, беруть у руку дручок, відбиваються ним від землі, та швидко посуваються на дошках по снігу".

Знов жеж у праці A. Quagninus „Sarmatiae Europaeae descriptio", 1578 р. находимо рисунок лещетарів на полюванні. Кавалір Chardin (1711 р.) малює снігові плетінки, що їх вживали мешканці кавказьких берегів Чорного моря.

*

Ці й подібні неповні й не надто точні уривки з минулого виявляють, що лещета не були раніше чужі нашим землям. Але справжній розвиток лещетарства приходить щойно з початком XX сторіччя у Західній Україні. Великі заслуги положив для цього „КЛК" — карпатський лещетарський клюб (осн. 1924 р.), що мав низку філій по цілому краю, схоронище у Славську та декілька зимівок у Карпатах; він перший зорганізував сільську молодь для лещетарства та щорічно відбував лещетарські краєві змагання з поважною кількістю учасників.

В тому ж приблизно часі починає ставити лещетарство перші кроки й у Донеччині й поволі огортає цілу Україну 1927 р. відбувається „зимова спартакіяда" з бігами й скоками. Тепер іде підготова до таких змагань на широку скалю.

*

А тут, у нас?

Чи хтось раніше вправляв лещетарство — не находимо згадок у наших американських журналах. Побажаним було б, щоб учасники (якщо такі були) згадали про те, хоч би для історії. Зате тихо й скромно відбули деякі наші пластуни лещетарські змагання у минулому році в Аляґенах, на межі стейтів Н. И. — і Па. Тими „відважними" були „Вурлаки". Вони й займаються організацією цьогорічних лещетарських змагань у Lake Placid. Їхній досвід дає запоруку дбайливого переведення змагань.

Маємо надію, що 26 грудня з'їдуться до Lake Placid всі лещетарі, щоб взяти участь у цих наших лещетарських змаганнях у ЗДА.

Е. Ж.

Літак, який може стартувати з 25-стопової площі

Ню Йорк, Н. И. — Авіоконструктор Вільям Р. Костер повідомляє, що йому вдалося сконструювати новий тип літака — CCW-2, який може стартувати з площі лише в 25 стіп завдовшки, а приземлюватись може на кожному подвір'ї. За одну хвилину він може злетіти вгору на висоту 4,000 стіп, розвивати швидкість до 175 миль на годину. Але цей літак зможе летіти також із швидкістю всього лише 11 миль на годину. Р. Костер заявляє, що його літак — це не гелікоптер, а звичайний літак, крила якого подібні до даху, оберненого до гори. Він впав на думку збудувати такий літак, коли почув, що гураґан зірвав дах із однієї стодоли в стейті Мериленд, обернув його догори і так цей дах летів у повітрі. Костер вважає, що йому вдалося розв'язати проблему літаків, якими зможуть послуговуватися широкі кола населення. Перші літаки типу CCW-2 будуть готові коло 1 січня 1955 року, а ціна їх становитиме тільки 10,000 долярів.

Новленд передбачає аґресію Китаю в найближчому році

Вашинґтон. — Провідник республіканської більшости в Сенаті, сенатор Вільям Ф. Новленд передбачає, що комуністичний Китай в найближчому році почне „нову аґресію" і закликає уряд ЗДА бути готовим до того, щоб протиставитися цій аґресії. Сенатор Новленд заявив, що говорить він не в імені уряду, а в своїм власнім. Аґресія комуністичного Китаю — на його думку — може бути проти Формози, Південної Кореї, або Південної Азії. „Можливе", що в найближчій війні атомової і водневої зброї можуть не застосовувати, але атомова зброя, — це єдина перевага, яку матимуть ЗДА і якою можна буде оборонити Західню Европу, коли б на неї напали комуністи впродовж найближчих двох років. Ці свої думки висловив сенатор Новленд в інтерв'ю з представником каліфорнійського журналу „Фортнайт". Сенатор Дж. Вільям Фулбрайт, промовляючи через телевізійну станцію, заявив, що уряд ЗДА не сміє йти за голосом сенатора Новленда, який рекомендує запобіжну війну, а мусить діяти таким способом, щоб можна було продовжувати мирне співіснування з Совєтами, які тепер „не бажають загальної війни".

ЧІЛЕ ПРОПОНУЄ ЗАСНУВАТИ БАНК ДЛЯ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Петрополіс, Бразилія. — На Міжамериканській Економічній Конференції, яка відбувається в Петрополісі, в Бразилії, представник Чілійської Республіки Дж. Прат подав пропозицію заснувати окремий стабілізаційний банк для розв'язки важких господарських проблем, які стоять перед деякими державами Латинської Америки. Прат заявив, що ЗДА дають допомогу державам по всьому світі, але замало допомагають Латинській Америці. Пропонований Пратом стабілізацій- ЗДА, але була б побажана співпраця й цієї країни. Чілійська делеґація на цій конференції опрацювала плян створення цього банку, згідно з яким він мав би 1,600,000,000 дол. капіталу. ЗДА не погоджуються на організацію такого банку тому, що його функцію може виконувати Міжнародний Банк для відбудови і розвитку, Експортово-Імпортовий банк або інші приватні банки, а також тому, що ЗДА мусіли б дати гроші для цього нового банку, контрольованого чужими державами.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

СТІВЕНСОН ВЕРТАЄТЬСЯ ДО АДВОКАТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Савтерн Пайнс, Північна Каролайна. — Бувший демократичний кандидат на президента ЗДА Адлей Стівенсон, який є одночасно й головою Демократичної Партії, заявив, що він, правдоподібно, залишить політичну діяльність і присвятить себе адвокатській практиці, яку залишив, коли був губернатором та коли кандидував на президента ЗДА. Стівенсон довший час відпочивав у Північній Каролайні, де заявляв своїм приятелям, що „довший час належить до безробітних" і тому хоче покинути активну політику і знову вести адвокатську практику. Стівенсон виїхав з Північної Каролайни до Шикаґо.

● З Канади мають перевезти до ЗДА 11 мільйонів ялинок. До самого Ню Йорку мають привезти з Канади три мільйони ялинок. Достава ялинок із Канади до ЗДА — добрий інтерес, на якому зароблять також і канадійські залізниці.

Посмертні Згадки

ОЛЕКСА КАПУСТЯНИК, член Б-ва св. Стефана відд. 221 УНСоюзу в Шікаґо, помер у 74 році життя 4-го листопада 1954 р. Покійний походив з села Василенка Копичинці, повіт Гусятин, Зах. Україна. Оставив у смутку доньку Катерину Пейн, синів Павла і Бенедикта. Похорон відбувся 6-го листопада з укр. Православної Церкви св. Володимира при участі Родини, Членів відд. 221 і Приятелів та відпроваджено на Елмвуд цвинтар. — В. И. П.!

Т. Шпікула, секр.

ФРАНКО ЯНКОВСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Ап. Петра і Павла відд. 338 УНСоюзу в Монесен, Па., помер 11-го листопада 1954 р. Походив з села Чашин, пов. Лісько, Галичина. Був піонером цілої монесенської громади і дуже щирим жертводавцем, довголітнім секретарем і кількаразовим делеґатом конвенції УНС. Полишив в смутку дружину Юстину, сина Ілька, брата Павла і сестри. Похорон відбувся 16. листопада з Православної Церкви св. о. Николая в Монесен. — В. И. П.!

П. Янковський, секр.

МИХАЙЛО МИЧКОВСЬКИЙ, довголітній член УНСоюзу відд. 300 в Джанставн, Па., помер 5-го листопада 1954 р., в 63. році життя. Покійний походив з міста Устрики, пов. Лісько, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Марію, 5 синів, Івана, Николая, Стефана, Иосипа і Володимира, одну доньку Марію і 8 внуків. Похорон відбувся 8-го листопада в присутности Родини, Членів і Приятелів з дому Покійного до греко-кат. церкви на Ревлак, а відтак на Holy Name цвинтар в Ебенсбурґ, Па. — В. И. П.!

Ф. Кавчак, секр.

КНИЖКА И ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ РЕЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 16-мільйонового майна УНСоюзу.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

ТАРЗАН, ч. 3373. Посадив його

DRINKING DEEPLY OF HARD-LUCK HARRIGAN'S CURE-ALL, TARZAN SPEWED IT FORTH WITH AN EXPLOSIVE BELLOW. THIS STUFF WAS MORE POTENT THAN FIRE WATER.

LIKE AN ENRAGED BULL-APE, THE JUNGLE LORD LEAPED FOR THE TERROR-STRICKEN HARRIGAN... SEIZED HIM....

..... AND FLUNG HIM WITH A RESOUNDING SMACK ONTO THE WAGON SEAT.

Глибоко потягнувши з тої панацеї невдахи Гаррігена, Тарзан виплював усе з гучним вибухом. Цей плин був міцніший від вогненної води.

Немов розлютований самець мавп, король джунглів скочив до жахом пройнятого Гаррігена... схопив його...

...і махнув ним на передок воза, аж пішла луна.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1954 Р.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	227.0
2	221.6
3	117.9
4	33.5
5	674.7
6	24.4
7	221.7
8	475.1
9	179.3
10	150.9
11	167.4
12	23.0
13	473.52
14	480.3
15	121.04
16	108.8
17	111.59
18	62.94
20	391.37
21	279.28
22	101.12
23	80.82
24	125.79
25	333.68
26	31.43
27	316.23
28	130.77
29	186.45
30	102.88
31	124.56
32	27.96
33	132.19
34	16.03
36	246.36
37	195.13
38	547.16
39	850.25
40	80.73
41	31.73
42	340.66
43	54.69
44	102.26
45	537.60
46	141.22
47	106.34
48	68.14
49	214.22
50	126.57
51	67.70
52	213.13
53	160.53
54	224.70
55	152.27
56	155.92
57	379.19
59	736.03
60	56.87
62	68.46
63*	1,048.07
65	183.47
66	97.43
67	201.38
69	221.69
70	390.40
71	103.30
72	59.30
73	99.6
74*	141.52
75	232.81
76	526.32
77	49.08
78	83.51
79	18.66
80	71.29
81	183.74
82	59.24
83	415.99
84	71.71
85	207.34
86	131.41
87	133.07
89	54.18
90	212.04
91	350.54
93	144.43
94	1,122.88
95	41.48
96	341.07
97	140.89
98	107.1
99	202.30
100	207.25
101	31.74
102	1,079.44
103	280.25
104	199.91
105	344.20
106	1,143.45
107	147.01
108	123.96
109	156.4
111	53.4
112	326.7
113	101.6
114	184.2
115	231.3
116	203.6
117	181.9
118	155.8
119	111.6
120	365.2
121	328.0
122	98.30
123	265.70
124	148.1
125	423.6
126	93.9
127	1,223.95
128	119.78
129	23.61
130	737.1
132	134.09
133	251.3
134	111.6
135	37.5
137	285.09
138	87.22
139	121.35
140	117.13
141*	14.73
142	364.5
143	471.09
144	108.9
145	96.9
146	392.6
147	770.1
148	57.73
149	137.9
150	288.1
151	133.8
152	95.78
153*	166.4
154	79.7
155	792.8
156	283.8
158	275.8
159	71.4
160	93.3
161	545.0
162	25.1
163	423.0
164*	353.0
165	91.6
166	60.0
167	108.9
168	308.4
169	83.3
170	441.5
171	161.0
172	101.78
173	190.55
175	415.6
176	248.10
177	233.63
178	315.82
179	214.82
180	237.13
181	102.80
182	236.12

Відділ	Заплатив
183	342.39
184	120.33
185	68.46
186	93.79
187	93.64
188	37.19
189*	457.59
190	39.11
191	314.92
192	270.41
193	39.43
194*	872.36
195	29.43
196	54.93
197	24.91
198	15.35
199	49.63
200	368.54
201	39.49
202	36.87
203	43.13
204	2,072.80
205	24.14
206	845.99
207	45.56
208	28.27
209	40.35
210	114.73
211	225.36
212	64.51
213	442.94
215	117.37
216	12.72
217	890.25
218	647.82
219	669.28
220	406.80
221	3,094.53
222	55.99
223	385.58
224	51.64
225	16.96
226	194.40
227	47.80
228	64.52
229	122.29
230	716.82
231	14.70
232	87.10
233	187.32
234	195.46
235	157.99
236	231.59
237	195.50
238	657.46
239	414.07
240	671.59
241	144.09
242	199.54
243	95.92
244	28.07
245	214.26
246	139.52
247	289.00
248	101.89
249	34.95
250	176.40
251*	727.31
253	202.96
254	481.01
255	39.65
256	129.02
257*	164.17
258	22.94
259	222.77
261	53.87
262	138.44
263	37.88
264	127.96
265	187.63
266	754.73
267	150.10
268	109.71
269	20.84
270	297.90
271	188.01
273	17.91
274	294.48
275	84.45
276	476.48
277	1,226.24
278	34.25
279	35.14
280	216.92
281	245.74
282	77.97
283	243.56
284	246.84
286	120.05
287	316.43
288	238.55
289	180.64
290	159.57
291	384.89
292	1,201.26
293	353.01
294	29.02
295	412.42
296	271.04
297	23.35
298	105.17
299	117.36
300	137.82
301	203.20
302	61.19
303	77.87
304	408.90
305	222.92
306	79.35
307	78.12
308	138.39
309	62.38
310	115.99
311	13.86
312	109.45
313	29.78
314	10.93
315	30.98
316	546.50
317	147.43
318	181.48
319	143.63
320	388.56
321	147.56
322	79.06
323	89.94
324	345.45
325	930.28
326	137.85
327	211.88
328	95.78
329	36.03
330	292.93
331	131.46
332	51.93
333	122.89
334	470.11
335	65.43
336	637.31
337	132.18
338	265.00
339	189.89
340	15.81
341*	601.61
342	280.61
343	158.25
344	96.79
346*	34.92
347	247.05
349	147.61
350	251.85
351	61.80
352	184.47
353	67.65
355	140.41
356	153.41
357	107.64
358*	142.92
359*	84.00

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
361	3,191.24	432*	4,716.64
362	227.64	433	115.21
363	180.40	434	58.59
364	699.18	435	172.97
365	45.40	436*	440.84
366	14.93	437	331.21
367	1,022.08	438	61.37
368	62.85	439	546.57
369	307.94	440	89.07
370	560.13	441	268.75
371	433.88	442*	77.79
372	131.86	443*	11.15
373	191.43	445	460.80
374	192.07	446	75.82
375	396.22	447*	182.99
376	57.88	448	108.38
377*	27.22	450	5.96
378	19.59	451*	268.26
379	2,071.81	452	132.58
380	123.19	453	57.21
381	25.73	454	157.04
382	25.43	455	151.86
383	338.48	456*	270.57
384	76.55	457	349.37
385	543.75	458	249.82
386	200.08	459*	202.40
387	114.07	460	91.53
388	397.95	461	227.02
389	45.56	462*	24.15
390	195.16	463	12.42
391	123.42	464	305.86
392	11.71	465*	133.92
393	83.08	466	132.50
394	26.49	467	29.56
396	62.03	468*	84.06
397	338.36	469*	257.87
398	128.00	471	222.65
400	79.23	472	327.96
401	20.51	473*	670.95
402*	25.80	474	48.74
403	168.42	475	59.71
405	65.10	476	206.59
406	223.83	477	155.40
407	41.33	478	119.05
408	17.09	479	53.23
409	61.76	480*	36.69
410	14.74	481	151.38
411	25.74	482	76.46
412*	174.89	483	153.96
413	84.54	484	497.93
414	593.00	485	36.83
415*	23.94	486	14.09
416	6.64	487	195.62
417	72.14	488	31.30
418*	78.12	489	109.00
419	32.95	490	57.82
420	20.64	491	68.41
421	69.31	492	30.99
422	42.73	493	10.13
423*	195.37	494	85.04
424	51.05	495	103.33
426	61.62	496*	33.75
427	505.50	497	238.73
428	96.80	498	72.99
429	37.96	500*	4.44
430	646.30	501	36.78
431	34.35	502*	99.64

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $111,093.45

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	4.57
3	2.42	221	1.88
28	4.21	226	.83
30	5.96	234	15.70
33	5.73	237	2.88
37	10.35	243	2.53
39	18.57	245	1.06
65	10.71	274	1.49
70	6.88	275	10.14
83	2.86	278	1.15
90	4.40	286	23.14
101	3.04	305	3.91
112	2.54	316	1.41
117	4.86	321	3.93
125	2.66	335	3.70
127	3.37	336	8.73
139	2.55	342	3.24
143	6.50	358*	3.24
147	24.11	361	2.68
151	3.53	367	3.71
170	5.34	370	3.68
185	5.66	384	17.87
206	2.65	388	5.28
209	2.82	482	1.53

З місячних вкладок від членів обезпечених в старому роді обезп.	$ 274.50
Разом з місячних вкладок від членів	$111,367.95
Відсотки від бондів	38,659.33
Відсотки від морґеджів	3,384.62
Відсотки від членських позичок	705.30
Чинш від реальностей і інші приходи	5,676.69
Приходи друкарні і книгарні	18,006.85
Платничі книжечки	50
З переносу виплаченої нагороди відділовим секр. з мол. деп.	4,661.85
З переносу резерви за переписаних членів	391.60
З переносу інших фондів за членів молод. деп.	18.39
З переносу федерального податку за поміч. сили	648.23
З переносу стейтового податку за помічні сили	17.21
Зворот позички до народного фонду	59.67
Вкладки від членів на Захист-Сиротинець	23.00
Сплати морґеджів	4,515.73
Сплати бондів	100,000.00
Сплати членських позичок	4,234.75

* **Сирітські часті по бл. п.**

Відділ:	
170 Діхтяр Галина	500.00
219 Павлусь Михайло	400.00

Разом $293,271.67

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:	
8 Кусьовська Корнеля	$ 1,000.00
8 Шевців Олександра	1,000.00
8 Шевців Олександра	1,000.00
39 Фецич Іван	1,000.00
42 Лукан Михайло	500.00
50 Маковський Михайло	1,000.00
52 Павлівський Микола	500.00
71 Бобак Петро	1,000.00
76 Польова Тереса	500.00
85 Ковальчук Петро	1,000.00
94 Д-р Кібзей Амброз	169.00
94 Мілевський Стефан	500.00
94 Шостак Семен	500.00
102 Третяк Микола	1,000.00
103 Шупіна Ева	500.00
104 Бажан Марія	500.00
105 Лопушанський Василь	500.00
106 Мариняк Іван	1,000.00
118 Цупак Анна	500.00
120 Фечушак Василь	500.00
127 Шляхетка Иосиф	1,000.00
132 Любінецький Андрій	1,500.00
133 Романишин Григорій	1,000.00
138 Гапкевич Максим	1,000.00
147 Процак Ксеня	1,000.00
168 Космина Василь	500.00
170 Діхтяр Галина	500.00
179 Петришин Февронія	1,000.00
185 Телех Марія	1,000.00
204 Томків Дмитро	1,000.00
219 Павлусь Михайло	500.00
221 Легкун Дмитро	500.00
252 Глух Антін	1,500.00
270 Колесник Онуфрей	1,000.00
271 Завко Іван	500.00
283 Мриґвуд Семен	1,000.00
292 Сидор Василь	500.00
316 Ковтун Петро	1,000.00
334 Добромильський Іван (T-1000)	1,000.00
334 Добромильський Іван (W-1000)	1,000.00
336 Федорчак Михайло	1,000.00
364 Тимчишин Михайло	1,000.00
364 Сенти Марія	500.00
367 Конський Олекса	1,000.00
370 Плуговський Іван	500.00
386 Цебак Ігнатій	1,000.00
432 Захарчук Данило	500.00
481 Голуб Стефан	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	4,136.89
Грошеві звороти	4,618.65
Виплати на реальностях податок, паливо, світло і інші виплати	1,002.23
Відсотки на закуплених бондах	446.89

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ	
1 Черниґа Катерина	25.00
2. Сенкович Петро	35.00
6 Коник Ева	25.00
7 Когут Іван	35.00
10 Хома Мілько	35.00
10 Хвалик Семен	35.00
18 Пупчик Анна	20.00
20 Чепко Анастазія	25.00
24 Кушнір Анна	25.00
27 Попович Богдан	40.00
28 Хомка Михайло	35.00
32 Валер Микола	35.00
33 Конюх Анна	25.00
39 Гальчин Анастазія	25.00
52 Ковалькевич Розалія	20.00
56 Кітляр Петро	35.00
56 Пилипчук Павло	35.00
75 Пшеничний Амброзій	35.00
78 Драччак Нелі	25.00
78 Керелейза Іван	35.00
90 Амброз Филип	35.00
94 Курочка Олена	25.00
95 Гурин Марія	25.00
106 Музика Максим	35.00
109 Литвин Казимир	35.00
155 Степась Катерина	25.00
155 Макар Марія	25.00
158 Ланда Юлія	25.00
164 Джох Іван	35.00
164 Гелетій Василь	35.00
171 Ткачук Катерина	25.00
173 Фіґан Стефан	35.00
187 Нароґович Марія	25.00
191 Вило Марія	25.00
192 Вурчицька Марія	25.00
200 Вовк Стефан	40.00
213 Кузенка Татіяна	25.00
217 Третяк Микола	35.00
220 Максимик Тома	40.00
223 Мороз Андрій	40.00
242 Дончак Андрій	35.00
242 Москалик Катерина	25.00
247 Гурна Розалія	25.00
261 Казаса Магдалена	25.00
262 Кулявець Настя	25.00
280 Насінник Микола	35.00
305 Савчак Григорій	35.00
334 Микита Микола	35.00
339 Збірак Текля	25.00
339 Ференц Семен	35.00
347 Дитко Петро	35.00
347 Глосницький Петро	25.00
348 Востіянос Елисавета	25.00
362 Домінік Павло	35.00
365 Флиста Катерина	25.00
371 Малецька Анна	25.00
375 Поточняк Микола	40.00
379 Решітник Петро	35.00
382 Москалик Анна	25.00
385 Скобар Параскевія	25.00
388 Чельпа Іван	40.00
388 Подригула Мирон	40.00
436 Ковалець Михайло	25.00
441 Галабіцький Теодор	40.00
456 Вожик Іван	35.00
473 Вілик Теодор	35.00
484 Гуцаль Стефан	40.00
490 Паньків Анна	25.00

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ	
4 Кусень Марія	290.00
130 Турчин Стефан	125.00
316 Гнатків Катерина	520.00

Виплати з народного фонду:

На видання книжки Муза у В'язниці англійською мовою	100.00
Зворот з переносу резерви до запомог. фонду	6.54
Зворот інших фондів до запомогового фонду	5.34

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Направи і праці на реальностях в Кергонксон, Н. И., платня поміч. сил, пожива і інші виплати	4,637.28

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода відділ. секретарям за третій квартал 1954 р.	21,501.75
Виплати друкарні і книгарні	18,962.35
„Свобода" за орган	5,500.00
Платня помічних сил	2,738.36
Платня головного уряду	1,875.00
Машина для друкарні	1,178.39
Федеральний податок за помічні сили	880.33
Грамоти,, коверти на документи і інші канцел. прибори	779.20
За опікунчу обслугу над бондами	741.66
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти подорожі і репрезентації	570.45
Винайм машин для зладження виказів (IBM)	527.00
Машина до писання і меблі	400.10
Річна вкладка до централі доброчинних організацій	387.50
Кошти подорожі організаторів	306.25
Нагорода за нових членів організаторам	281.25
Стейтовий податок за помічні сили	238.09
Лікарі за нових членів	164.00
„Свобода" за друки	143.50
Канцел. видатки на пошту	103.84
Телефон	92.07
Спортова акція	45.00
Нагороди за нових членів	41.50
Фотографічні знимки членських аплікацій	35.70
Вода	2.25

Виплати з конвенційного фонду:

Відзнаки і праці над протоколом конвенції	209.37

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	255,237.96
Інвестовано в морґеджах	40,000.00
Інвестовано в реальностях	2,000.00
Позички членам	2,915.30

Разом $415,135.99

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем вересня 1954 р. осталася	$424,438.28
Прихід за жовтень	293,271.67
Разом	$717,709.95
Розхід за жовтень	415,135.99
Готівка з кінцем жовтня 1954 р. остається	$302,573.96

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 302,573.96
Морґеджі	659,938.23
Бонди	12,337,771.02
Позички членам	305,960.18
Реальности	301,881.37
Друкарня	10,543.79
Разом	$13,918,668.55

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$13,261,530.54
Адміністрац. фонд	170,809.90
Конвенційний фонд	8,962.90
Запомоговий фонд	221,835.86
Народний фонд	15,139.30
Посмертний фонд старого роду обезп.	67,470.73
Резервовий фонд	18,431.18
Сирітський фонд	102,461.50
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	37,267.61
Фонд Захисту-Сирот.	14,759.03
Разом	$13,918,668.55

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	34.27	134	15.70
2	27.52	135	19.99
3	27.18	137	36.61
5	46.58	138	15.00
7	40.21	139	19.39
8	128.88	140	77.55
9	19.84	141*	13.65
10	88.48	142	70.96
11	56.41	143	18.13
12	13.28	144	20.96
13	263.45	145	16.19
14	142.17	146	69.68
16	17.70	147	88.76
17	6.03	148	2.48
18	6.88	149	10.97
20	151.37	150	138.08
21	59.02	151	89.70
22	1.35	153*	67.77
23	150.69	155	227.23
24	5.78	156	129.64
25	73.77	158	29.53
26	1.35	159	2.78
27	113.16	160	9.38
28	11.25	161	70.20
29	40.67	163	212.24
30	11.96	164*	115.06
32	25	165	55.75
33	158.57	167	72.16
34	2.17	168	105.15
36	41.76	170	438.27
37	77.27	171	47.63
38	181.79	172	9.24
39	280.83	173	39.41
40	12.29	175	81.08
41	45	176	47.71
42	106.30	177	107.59
44	22.06	178	67.85
45	177.51	179	22.95
46	30.42	180	153.09
47	28.22	181	5.41
48	17.90	182	49.34
49	153.56	183	134.69
50	11.84	184	61.68
51	24.85	185	11.70
52	67.91	186	9.43
53	67.89	187	10.00
54	86.23	188	2.25
55	71.86	189*	113.10
56	60.73	190	8.58
57	76.05	191	85.07
59	200.10	192	95.54
60	9.03	193	25
62	19.95	194*	228.25
63*	411.60	196	11.22
64	28.64	198	25
65	42.79	199	12.80
66	15.07	200	65.41
67	4.48	201	1.45
69	31.52	202	9.66
70	111.66	203	27.04
71	31.89	204	520.21
72	1.19	205	45
73	23.93	206	176.69
74*	49.04	207	4.50
75	108.08	208	21.20
76	78.35	210	1.04
77	4.92	211	22.53
78	1.57	212	29.43
79	82.70	213	65.41
80	3.20	215	63.74
81	28.69	216	1.21
82	4.18	217	198.24
83	73.40	218	132.84
84	21.39	219	185.74
85	78.33	220	117.77
86	4.30	221	1,287.26
87	7.12	222	15.84
88	5.40	223	50.50
89	93	224	13.00
90	14.46	225	90
91	41.77	226	2.93
93	42.04	227	2.71
94	203.51	228	90
95	45	229	9.61
96	140.87	230	185.97
97	75.77	232	17.10
98	12.10	233	67.69
99	26.75	234	79.41
100	22.16	235	10.60
102	288.33	236	70.53
103	132.75	237	66.53
104	72.61	238	327.03
105	110.84	239	33.53
106	316.42	240	223.17
107	61.32	241	34.29
108	24.95	242	56.38
109	6.08	243	15.93
111	1.58	244	3.48
112	61.63	245	62.38
114	53.08	246	3.72
115	34.98	247	79.30
116	103.09	248	35.34
117	10.73	251*	135.72
118	42.88	253	5.23
119	30.60	254	94.73
120	30.40	255	5.33
121	42.00	256	42.22
122	15.17	257*	43.02
123	15.22	258	90
124	6.04	259	138.14
125	276.86	261	4.42
126	6.44	262	19.75
127	239.70	263	31.81
128	52.00	264	14.85
130	109.99	265	48.00
132	30.16	266	268.19
133	13.39	267	15.01

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
268	57.89	385	28.58
269	2.02	386	9.04
270	29.85	387	8.46
271	86.27	388	248.88
273	3.85	389	6.75
274	98.18	390	61.02
275	50.79	391	6.88
276	49.93	393	21.99
277	418.33	394	21.41
279	2.35	396	1.78
280	2.25	397	123.35
281	53.30	398	1.30
282	6.34	400	8.89
283	29.53	401	1.86
284	6.38	402*	30.49
286	6.56	403	79
287	47.63	405	2.22
288	16.71	406	47.99
289	57.25	407	40
290	34.81	408	4.52
291	80.31	409	1.13
292	310.49	410	45
293	74.90	412*	112.26
295	43.20	413	59.59
296	115.27	314	325.07
297	1.54	415*	2.25
298	7.59	417	42.09
299	8.34	418*	51.52
300	17.95	419	50.26
301	58.31	421	21.69
303	2.57	422	4.27
304	123.94	423*	157.21
305	19.98	424	1.50
306	12.90	425	1.30
307	58.94	426	9.65
308	14.32	427	229.15
309	3.41	428	44.09
310	9.19	429	2.42
311	1.35	430	167.86
312	22.55	432*	2,191.84
313	7.25	433	24.88
314	13.25	434	13.50
316	367.64	435	30.83
317	24.34	436*	234.09
318	28.62	437	121.97
319	26.34	438	9.95
320	95.43	439	1,389.49
321	53.39	441	197.71
322	17.38	442*	18.42
323	1.46	443*	33.92
324	55.60	445	56.38
325	266.81	446	43.91
326	11.20	447	70.51
327	88.70	448	5.94
328	69.10	450	10.43
329	5.21	451*	87.74
330	107.57	452	55.10
331	41.90	453	45
332	1.80	454	15.07
333	10.61	455	48.47
334	135.33	456*	122.41
335	26.46	457	75.34
336	173.49	458	226.79
337	45.46	459*	16.14
338	38.40	460	10.60
339	19.73	461	255.97
341*	150.04	462*	17.75
342	42.50	463	12.64
343	52.93	464	217.94
344	9.05	465*	44.76
346*	1.35	466	108.43
347	70.77	467	1.13
349	13.10	468*	98.09
350	28.03	469*	96.55
351	12.15	471	171.42
352	24.07	472	70.19
353	41.96	473*	266.66
355	65.00	474	197.98
356	117.37	475	13.39
357	7.84	476	30.14
358*	126.76	477	11.46
359*	11.90	478	85.00
361	1,229.92	479	5.84
362	36.72	481	55.99
363	35.67	482	5.94
364	182.94	483	30.65
365	3.25	484	220.82
366	68	485	18.19
367	407.65	486	45
368	12.35	487	39.40
369	30.78	489	2.70
370	113.78	490	97.83
371	120.15	491	44.46
372	191.87	492	1.88
373	126.21	493	7.75
374	49.96	494	133.61
375	52.79	495	6.00
376	10.22	496	28.31
377*	4.15	497	133.61
378	2.05	498	31.80
379	706.25	500*	6.87
380	73.99	501	5.71
383	107.21	502*	79.34
384	8.87		

З місячних вкладок від членів обезпеч. у всіх родах забезпечення	$34,233.48
Відсотки від бондів	8,838.64
Відсотки від морґеджів	296.43
Заробок на бондах	1,297.75
З переносу федерального податку за поміч. сили	194.46
З переносу стейтового податку за помічні сили	3.13
Сплати морґеджів	721.90
Сплати бондів	25,502.25
Сплати чл. позичок	6.00

Разом $71,094.04

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	$ 517.66
Грошеві звороти	1,748.35
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	385.06
Зворот вкладок	36.89

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода відділ. секретарям за третій квартал 1954 р.	5,504.94
Платня помічних сил	1,441.56
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податток за помічні сили	288.52
„Свобода" за праці і друки	126.00
Стейтовий податок за помічні сили	63.28
Лікарі за нових членів	27.00
Видатки канцел. на пошту	25.00
Перенос інших фондів за членів молод. деп.	13.05
Зворот вкладок	5.47

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	25,000.00
Позички членам	820.00

Разом $36,602.78

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем вересня 1954 р. осталася	$ 65,937.33
Прихід за жовтень	71,094.04
Разом	$137,031.37
Розхід за жовтень	36,602.78
Готівка з кінцем жовтня 1954 р. остається	$100,428.59

БІЛЯНС:

стан чинний:

Готівка	$ 100,428.59
Морґеджі	41,568.38
Бонди	2,156,042.89
Позички членам	5,587.69
Разом	$2,303,717.55

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,247,066.42
Адміністрац. фонд	56,651.13
Разом	$2,303,717.55

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем жовтня 1954 року	$13,918,668.55
Майно мол. деп. У.Н.С.	2,303,717.55
Разом	$16,222,386.10

Р. Слободян, гол. касир.

ГОСПОДАРСЬКІ ВИГЛЯДИ — ОПТИМІСТИЧНІ

В господарсько - економічних справах — як і в усіх інших людських справах — панують різні погляди, зумовлені особистим досвідом і замилуванням їх проповідувачів та сприймачів, тому теж старання дати читачеві об'єктивні інформації про господарський стан краю чи про господарські вигляди на найближче майбутнє є досить важке, а часом і ризиковні.

Старша людина, що пам'ятає депресію 30-их років може вважати нинішню господарську ситуацію в Америці за золотий вік, але людина, що вийшла на економічну арену як промислова, купецька чи зарібкова одиниця під час другої світової війни, чи навіть під час „поліційної акції" в Кореї, може вважати нинішню господарську ситуацію за поважний крок назад, за певну кризу.

Людина, що кілька років тому була щаслива, коли могла здобутися на ровер і поїхати ним на забаву до сусіднього села, нині може нарікати на всі господарські порядки, включно зі спізненням „композишен" чека та з журби й розпуки махнути своїм автом, скажім, з Филаделфії до... Торонта, щоб забавитись і забути лихо.

Людина, що звикла до тоталітарної опіки держави, приймає радо всі блага вільної капіталістичної господарської системи, але рівночасно бажає втримати й дармові державні послуги, ціною яких вона була невільником тоталітарної — комуністичної чи фашистівської — системи.

Для всіх цих людей та сама господарська ситуація може представлятись і представляється різно, себто особисто, а не об'єктивно.

Все ж існують господарські факти й цифри, якими можемо з користю послуговуватись усі, не торкаючи нічиїх особистих економічних поглядів та теорій — і це є ціллю цього короткого огляду.

Наша теперішня республіканська адміністрація під проводом президента Айзенгавера заповзялась доказати, що добробут, здорове господарство й, як в Америці загально окреслюється, добрий бизнес — можна забезпечити без війни. Хоч як це парадоксально не виглядає, але є серед нас багато миролюбних економістів, які проповідують можливість вдержання добробуту Америки тільки під умовою воєнних завірюх, а вчорашній генерал і мілітарна людина доказує, що добробут Америки може існувати в замиренім світі.

Покищо господарська політика президента Айзенгавера виграє.

Переставлення господарства з воєнного на мирне майже викінчене. Під час цього переставлення число безробітних зросло, але й число затруднених теж зросло. Значить, безробіття зросло не коштом втрати продуктивних зайнять, а з причини зросту числа готових до праці осіб. Коли взяти під увагу демобілізацію, тобто звільнення мільйонів молодих людей з військових та помічних їх формацій і перекинення їх на ринок продуктивної заробіткової праці, ліберальну повоєнну іміґраційну політику й несподіваний природний приріст населення, то незначний зріст безробіття є справді доказом здорового стану господарства ЗДА. Треба пам'ятати, що лише кілька років тому затруднення 60 мільйонів громадян вважалося мрією й утопією. Нині в Америці працює понад 60 мільйонів осіб.

Найкраще представляється будівництво. Цього року в ЗДА збудують понад мільйон нових мешкальних домів коштом біля 38 більйонів долярів. Будівництво зростає з місяця на місяць, і вже на 1955 рік заповідають побиття рекордів цього року. Будову воєнних фабрик заступила тепер будова великих торговельних магазинів, будинків під різні установи, школи і т. д.

Сталеварні звітують про зріст своєї продукції на 6 відсотків від літа, а сподіваються ще більшого зросту цієї осени, коли автомобілева індустрія почне свою продукцію на 1955 рік.

Автомобілева індустрія, що сягає 5 мільйонів нових авт за 1954 р., сподівається випродукувати 5,500,000 нових авт у 1955 р.

Хемічна індустрія випродукувала у вересні більше як в серпні, а в серпні — більше як в липні ц. р. і вірить у дальший зріст своєї видатности.

Це індустрії, зріст яких веде за собою зріст соток інших індустрій і є певним покажчиком господарського життя країни.

Напр., рекордове будівництво нових домів — це будова нових передмість чи зовсім нових осель; це — умеблювання тих домів; це — проведення каналізації і електричних, газових та телефонічних проводів і сполук; це — будова нових торговельних станиць; це — будова нових церков, шкіл, театрів і десятків інших інституцій; це — врешті, будова нових доріг.

Навіть текстильна й вугільна індустрії, що з усіх головних індустрій вважались цього літа за найбільш хворі, звітують про зріст — текстильна на 3%, а вугільна на 20% — так що навіть т. зв. хворі індустрії заповідають своє уздоровлення.

Загальна індустріяльна продукція ЗДА, що до квітня цього року становила 124 проценти загальної продукції в 1947-49 рр., по літній передишці мала б згідно з усіма звітами, підскочити значно вище. А це означає підвишку числа затруднених, підвишку їх заробітку й поширення ринку збуту для всіх купців.

Торговельні фірми теж звітують про добрий рік і сподіваються ще ліпшого його закінчення. Підставою для оптимізму купців є дуже низький процент цього року примусових випродажів, стійкість цін, а останнім часом навіть їх звишкова тенденція. Коли купець не є змушений жертвувати товар за всяку ціну, а може держати свою ціну, то це свідчить про відсутність страху, про віру в майбутнє. Коли ж він може навіть дещо підвищувати свої ціни, то це свідчить про його самопевність і про здоровий стан його інтересу.

Значить, господарські вигляди Америки покращали в порівнянні з минулим літом, а цієї зими повинні — за всіма даними — бути ще кращими як цієї осени.

Щоб тільки якнайбільше українських купців і підприємців скористали з цієї доброї й сподівано ще ліпшої коньюнктури в найближчих місяцях для свого власного й нашого спільного добра!

(б.к.)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1954 Р.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, означений черговим числом 285 з осідком у Спрінґфілд, Орегон.

РОЗВ'ЯЗАНІ ВІДДІЛИ:

Розв'язано відділ У. Н. Союзу ч. 493 з осідком у м. Ричмонд, Вірджінія. Всім членам видано переступні листи.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 8. Ціховляс Зенон, Шевців Марія.
В. 13. Слободян Катерина.
В. 15. Онуфрик Володимир.
В. 20. Музика Павло.
В. 27. Д-р Мусійчук Іван.
В. 38. Баран Софія.
В. 39. Горбатий Іван, Анна.
В. 45. Викрикач Михайло.
В. 57. Грещак Михайло 2, Марія; Стремська Наталія.
В. 59. Будник Михайло, Лох Альберт М.
В. 76. Балкович Анна, Сегулстер Даяна М.
В. 87. Хрісті-Кристич Данило.
В. 96. Боднар Іван Л.
В. 102. Мороз Микола.
В. 104. Котляр Ірина.
В. 106. Д-р Демчук Олександер, Осадчий Дмитро, Маріянна.
В. 114. Винник Іван, Дідик Володимир, Стопкий Дмитро Ц., Шейко Дмитро.
В. 117. Романчук Антін Р.
В. 127. Михолович Іван Ґ., Пугач Петро, Анастазія.
В. 141. Мацко Євстахія, Рибій Василь, Тереса.
В. 146. Прибила Юстина.
В. 153. Грицак Василь, Плетц Лізельотте, Прокопишин Юрій, Прохоренко Євгенія, Россум Генрих.
В. 156. Закорчемний Олександер, Матищак Степан, Стела.
В. 158. Рибак Микола.
В. 161. Лунак Ричард.
В. 189. Мриглоцька Люба.
В. 194. Пашковський Анатоль.
В. 204. Богачик Доротея, Ґной Роман, Заяць Павло, Кушнір Катерина, Райовий Володимир, Самбой Іванна, Лілея.
В. 206. Гуловач Рут М.
В. 211. Магмет Андрій, Михайло, Катерина.
В. 213. Драґанчук Анастазія.
В. 217. Білик Микола.
В. 219. Бабенко Володимир.
В. 230. Турко Михайло.
В. 233. Сапович Роман.
В. 234. Крупник Петро.
В. 240. Єреміс (Колоніс) Юлія, Теркала Йосип.
В. 266. Поттер Анна.
В. 268. Сирота Ілля, Шанайда Іван, Юринець Іван.
В. 276. Грицик Стела.
В. 282. Славич Єлисавета.
В. 285. Пасечко Христина, Рибка Василь, Людовика; Спанкин Федір, Єлисавета.
В. 293. Андрюс Марія, Рускевич Олександер, Марія.
В. 299. Квасницька Марія.
В. 301. Талан Лев.
В. 304. Будний Всеволод В. 2, Теребас Михайло, Ана.
В. 328. Ковч Богдан, Марта.
В. 343. Вилсон Стела.
В. 361. Басараб Олександра, Микитин Григорій, Паратюкевич Іван.
В. 364. Павлишин Альберта, Сікорський Андрій, Марія.
В. 367. Сташків Петро.
В. 370. Креховецький Василь, Євгенія.
В. 371. Леськів Михайло, Євгенія; Мазур-Вітишин Олена.
В. 373. Федина Дора.
В. 379. Воробець Павлина И., Григоращук Василь, Маляс Марія, Ольга; Миколаішин Антін, Площанський Остап, Помазак Євген, Микола, Анна; Савка Володимир, Тиравський Йосип, Марія.
В. 386. Стиранець Василь, Анна.
В. 395. Карник Марія, Ропке Олена, Самборська Марія.
В. 397. Соловій Олександер.
В. 423. Дідик Володимир, Іванів Андрій, Устіяновський Костянтин, Анна.
В. 424. Жорняк Іван.
В. 432. Зайний Софія, Голинська-Зінь Мирослава, Друневич Володимир, Ірза Стефанія, Матис Лукія, Метельський Богдан.
В. 439. Галик Іван, Нікілчук Степан.
В. 441. Хоптій Володимир.
В. 445. Гаврилюк Олена Б., Гладун Петро, Голейко Лонгин, Ірина; Дякунчак Катерина, Копинський Михайло,, Марія; Левандівський Мирослав, Левко Клавдія, Столяр Анна, Янковський Степан, Марія.
В. 447. Меренюк Стефанія.
В. 451. Гулевич Марія.
В. 471. Бонківський Роман, Зеленка Федір.
В. 472. Бараник Іван, Ерденбергер Володимир, Чабан Олена.
В. 473. Копач Василь, Гельґа.
В. 487. Курилко Ніна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 25. Сущик Федір.
В. 29. Прозералик Михайло.*
В. 40. Глинська Неоніля.
В. 42. Гуда Йосип.
В. 60. Ярема Осип, Марія.
В. 76. Копцюх Михайло.*
В. 94. Брикса Іван, Кетлін; Воляр Федір, Глива Іван, Катерина; Заяць Павлина, Стасик Ярослав, Софія; Филипів Павло, Чипчар Софія.
В. 103. Бурда Микола, Тамара; Петренко-Брайченко Леонід, Микола, Юстина.
В. 106. Краєйчук Іван.
В. 123. Стадницький Микола, Каролина.
В. 203. Зимний Петро, Тетяна.
В. 220. Ґіжовський Герберт Н.,* Лізарс Ричард Л.,* Варвара.
В. 287. Перкулин Микола.
В. 343. Ласапонара Марія.
В. 352. Комар Іван.*
В. 365. Стаппин Максим.*
В. 379. Печенюк Іван.
В. 398. Ковалів Володимир.*
В. 427. Вручковська Катерина.
В. 430. Лесик Лев, Чорнейко Василь, Анна.
В. 432. Воробець Михайло,* Євгенія; Габа Михайло, Гладун Василь,* Марія; Гумницький Микола,* Ґеник-Березовський Роман, Гула Степан,* Дусановський Володимир,* Ольга; Дутка Анна, Загребельний Михайло 2, Степан,* Павлина; Зорич Богдан, Ковальчук Анастазія, Костинюк Дмитро 2, Кривоніс Степан,* Криворучко Леонід, Кельодзик Павло,* Анна; Курман Ілля, Ірина; Лесюк Олекса,* Макогін Тарас,* Медвідь Йосип, Христина; Мельник Микола,* Менделюк Іван, Міщій Павло,* Мриґлод Анна, Мудик Микола,* Мицик Модест,* Олена; Недошитко Василь,* Оленяк Гнат,* Марія; Паньків Лука,* Погорецький Ярослав,* Попіль Ярослав,* Надія; Попович Василь,* Софія; Пузяк Мирослав, Роговський Роман,* д-р Росоха Степан,* Єлисавета; Сетник Йосип,* Марія; Сліпецький Михайло,* Слободян Микола, Сокол Неоніля, Солтис Нікодема, Станиславський Михайло, Стасина Петро, Євгенія; Федорів Василь,* Шафранський Микола С.,* Шкляр Євген, Штафірна Стела, Яворівський Степан.*
В. 434. Саворський Степан, Анна, Галина.
В. 435. Кольба Іван.*
В. 439. Лабунська Єва, Ольга.
В. 443. Шмайда Петро.*
В. 453. Козак Михайло.*
В. 464. Котик Іван.*
В. 469. Недочітко Лідія.
В. 470. Дмитраш Володимир,* Стефанія.
В. 471. Василик Петро,* Стефанія.
В. 473. Топоницький Ярослав.*
В. 477. Лех Михайло.*
В. 479. Мізак Михайло.
В. 497. Віляр Василь,* Котовський Олекса,* Савчук Дмитро.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 13. Максимик Михайло, Марія.
В. 39. Вачинський Марко, Гречаник Лев, Марта; Копач Йосип.
В. 42. Губич Йосип, Марія; Чайківський Богдан.
В. 64. Щепчун Степан.*
В. 70. Микитюк Іван.
В. 81. Мацкула Іван, Юлія М., Катерина, Марія, Ольга, Стефанія.
В. 102. Климко Любомир, Ольга.
В. 105. Барон Катерина, Луцишин Марія, Пелагія; Лям Олена А., Містерман Григорій, Смеричинська Марія, Усик Іван,* Ячишин Володимир,* Іван.
В. 114. Довгань Полікарп, Аглая.
В. 115. Бабич Петро, Марія.
В. 127. Тимчій Іван.
В. 146. Думанський Клементій.*
В. 156. Головацький Осип.
В. 173. Богоніс Розалія.
В. 276. Греш Іван.*
В. 277. Лубинський Лев М., Анна.
В. 287. Томчук Микола.*
В. 362. Торговець Григорій, Євдокія.
В. 372. Білецький Михайло.*
В. 379. Стеценко Федір, Тетяна; Улицький Іван.
В. 395. Герман Григорій,* Анна; Ропке Іван Ю.,* о. Теодорович Павло, Віра.
В. 406. Зілинський Евстахій, Клячана Юлія, Клим Теодозія.
В. 424. Масалитин Костянтин.
В. 432. Міґус Пилип.
В. 443. Литвин Микола, Мацко Михайло, Момрик Степан.
В. 457. Дячук Володимир Р., д-р Соневицький Михайло, Ольга.
В. 466. Кравчук Володимир,* Михайлина; д-р Скрипух Іван, Лідія.
В. 476. о. Іванишин Андрій 2.
В. 489. Марко Степан, Марія.
В. 490. Гретус Петро.*
В. 491. Кліма Ольга.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 52. Пиріг Василь, Анна.
В. 94. Стасик Ярослав, Софія.
В. 153. Кречковський Григорій, Гільдеґарда М.
В. 217. Мазурчак Нестор 2.
В. 367. Словіковський Михайло, Анна.
В. 380. Божик Григорій.
В. 393. Колодій Семен, Марія.
В. 435. Курляк Міріям О.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Шеґедин Тарас.
В. 9. Бачинська Юлія, Вайда Ізабела, Соброльська Анна.
В. 40. Маєрська Анна, Тех Теодора.
В. 42. Шевчинський Лев, Клара.
В. 44. Бугай Володимир.*
В. 78. Косінський Михайло.
В. 85. Лімен Тереса, Ріцці Михайло,* Олена.
В. 94. Байор Стефанія Е., Гінець Августин А.,* Дигдало Володимир, Романа; Кошіль Дарія, Орський Василь,* Олена; Похмурський Богдан, Прихитко Микола 2,* Катерина 2; Рудий Юрій Г.,* Сушинська Розалія Л., Євгенія П.
В. 106. Рибак Норберт.
В. 107. Криса Іван, Марія.
В. 114. Гарасим Адам.
В. 127. Пономаренко Михайло, Ольга.
В. 153. Колосовський Андрій, Марія.
В. 155. Сидун Ілля.
В. 158. Урбанський Жигмонт,* Степан,* Анна.
В. 170. Нечипор Іван, Варвара.
В. 184. Глют Степан, Христина; Задорожний Володимир, Іваськів Генрих,* Григорій, Текля; Ластовецький Богдан, Пеленська Софія, Ринчак Іван, Анна.
В. 189. Процик Володимир, Товпаш Ярослав.*
В. 203. Наум Василь.*
В. 204. Гарасимів Марія, Дармограй Любомира, Пасічний Іван, Анна.
В. 219. Ходачок Нестор.
В. 230. Андерсон Василь М.*
В. 239. Зубик Йосип, Ухнят Василь.*
В. 259. Одосіїв Михайло, Зиновія.
В. 277. Даддаріо Олена А., Рекута Анна, Єва.
В. 283. Чоловський Іван С.*
В. 292. Ланко Катерина.
В. 312. Козлов Тиміш, Наталія.
В. 327. Щесняк Володимир, Марія.
В. 339. Геник Володимир,* Олена.
В. 341. Ковч Ярослава.
В. 350. Скороход Василь, Марія.
В. 371. Полд Анна.
В. 376. Нижник Василь 2,* Вініфред.
В. 397. Сікора Петро, Еріка.
В. 412. Дмитрук Василь.*
В. 420. Ошаник Степан,* Цецилія.
В. 423. Богданець Тома, Катерина; Боднарчук Петро, Наталія; Бондаровський Мільтон,* Борух Павло, Зиновія; Ваврик Йосипп 2, Катерина 2; Вінич Віктор, Гриняк Іван, Марія; Гуртовий Панас, Аделя; Дворниченко Микола 2, Калиниченко Микола 2, Трофим,* Варвара; Коваль Іван,* Юрій;* Кологривенко Панас,* Литовський Василь,* Анна; Натинка Олекса,* Одарченко Микола, Параскева; Підленський Іван,* Пономаренко Анна, Самоіленко Василь, Ольга; Скиря Іван, Марія; Тимочко Микола,* Каримеля; Фляйшер Ріта 2, Чемарда Іван 2, Галина 2.
В. 426. Кошофф Степан.
В. 430. Полохайло Мирон, Роман Михайло, Єва.
В. 432. Андрушенко Володимир, Влажко Степан,* Марія; Головатий Петро, Козак Андрій,* Кони Павло,* Кривоніс Остап,* Пелех Юліян, Сільвасі Михайло,* Євгенія; Собчак Павло 2,* Шаршаневич Володимир.
В. 441. Туткалюк Олекса,* Петрунька.
В. 455. Вудзар Ірина.
В. 457. Кіпа Аля, Рожко Іван, Спільниченко Аля.
В. 458. Мамрик Михайло.*
В. 485. Василик Микола.
В. 495. Гладкий Микола.
В. 499. Вербянський Віктор, Євген, Василина; Лисогір Олександер,* Стерчо Петро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Бабич Петро, Марія.
В. 34. Бірців Іван, Греш Іван.*
В. 39. Тимчій Іван.
В. 54. Раковський Ярема,* Ярослав, Неоніля.
В. 99. Герман Григорій,* Анна; Ропке Іван К.*
В. 106. Боднар Степан, Тимцюрак Володимир.
В. 127. Демків Розалія.
В. 130. Климко Любомир, Ольга.
В. 155. Курій Марія.
184. Д-р Соневицький Михайло, Ольга.
В. 189. Масалитин Костянтин, Смеречинська Марія, Цікало Ірина.
В. 204. Гулаґродська Марія.
В. 221. Довгань Полікарп, Аглая, Улицький Іван.
В. 254. Надяк Феня.
В. 257. Будний Олекса.
В. 312. Корнієнко Анна.
В. 325. Романський Степан.*
В. 342. Ґураль Іван.
В. 363. Мацкула Іван, Юліян М., Катерина, Марія, Ольга, Стефанія.
В. 375. Лушпинський Тарас И., Дарія; Чижик Володимир, Стефанія.
В. 397. Лубинський Лев М., Анна.
В. 435. Томчук Микола,* Щепчун Степан.*
В. 457. Кліма Ольга.
В. 483. Коваль Олександер.
В. 484. Ванасевич Михайло, Олена; Чайківський Богдан.
В. 491. Балабан Василь, Ольга.
В. 493. Костинюк Марія, Смолинський Лев, Іванна; Сторовський Іван, Штоґрин Іван, Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 29. Прозералик Михайло.*
В. 38. Баран Софія.
В. 75. Гук Джін.
В. 150. Кіннас Андрій,* Ярмій Марія.
В. 189. Деменчук Олекса, Люба.
В. 192. Довганяк Володимир,* Євгенія.
В. 210. Шиманський Михайло,* Федір.*
В. 217. Мазурчак Нестор.
В. 221. Крикливець Йосип.
В. 223. Худоба Василь.*
В. 254. Бондаренко Василь.
В. 266. Бодак Стефанія.
В. 271. Гафич Катерина.
В. 287. Перкулин Микола.
В. 296. Волошин Мирослав.*
В. 306. Верблний Михайло.
В. 339. Бродич Михайло.*
В. 345. Гайва Євген В.
В. 353. Ґолембйовський Володимир.*
В. 356. Воробець Іван, Стефанія.
В. 361. Боднар Іван,* Михайло.
В. 364. Толоскевич Володимир И.,* Толсон Петро.*
В. 379. Крикливець Галина, Середа Василь, Катерина.
В. 400. Кондор Юліян.*
В. 430. Рубель Ярослав, Чорнейко Василь, Анна.
В. 439. Ключка Василь.
В. 443. Шмайда Петро.*
В. 453. Козак Михайло.*
В. 469. Кузьма Андрій,* Недочітко Лідія.
В. 473. Топоницький Ярослав,* Швець Степан.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 253. Оглоблин Дмитро,* Олександер, Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 177. Боковська Варвара.
В. 238. Боднар Михайло.
В. 370. Ліпцан Текля.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 1. Когут Іванна.
В. 37. Каплун Анна.
В. 42. Балагурак Анна.
В. 57. Недільський Мирон.
В. 63. Бек Тіллі.
В. 83. Квасин Михайло.*
В. 91. Влоняк Розалія, Даркоч Петро,* Євушак Павло, Кітик Микола,* Марник Тіллі, Присташ Марія, Саляк Франко,* Фаренс Йосип.
В. 102. Роґерс Софія.
В. 108. Якимів Євстахій.*
В. 112. Стаховяк Анна.
В. 179. Ґаннебрінк Анастазія П., Кастель Олена Л.
В. 221. Гутман Іван,* Шпікула Марія Т.
В. 324. Бучко Михайло.*
В. 361. Александер Михайло.
В. 406. Клим Теодозія.
В. 476. Юськів Михайло.*
В. 482. Кандравий Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 8. Кусьовська Корнелія, Шевців Олександра.
В. 30. Пстрак Максим.
В. 39. Фецич Іван.
В. 42. Лукан Михайло.
В. 76. Полова Тереса.
В. 85. Ковальчук Петро.
В. 92. Пелех Гаврило.
В. 102. Третяк Микола,* Юник Іван.*
В. 103. Петричко Микола, Шупина Єва.
В. 104. Бажан Марія.
В. 105. Козиарська Катерина.
В. 106. Мариняк Іван.
В. 130. Микитишин Григорій 2.
В. 132. Любинецький Андрій.
В. 133. Романишин Григорій.
В. 147. Келечава Юлія, Процак Ксеня.
В. 168. Космина Василь.
В. 177. Франків Ангелина.
В. 179. Петришин Февронія.
В. 185. Телех Марія.
В. 190. Великанович Степан.
В. 198. Марко Олекса.
В. 206. Ґаврада Петро.
В. 245. Козар Лонгин.
В. 251. Диркач Йосип.
В. 252. Глух Антін.
В. 270. Колесник Онуфрій,
В. 279. Самборська Антонина.
В. 283. Мриґвут Семен, Оприн Михайло.
В. 292. Онишків Федір.
В. 316. Ковтун Петро.
В. 336. Федорчак Михайло.
В. 364. Сенти Марія.
В. 367. Конський Олекса.*
В. 370. Плуговський Іван.
В. 405. Сприн Михайло.*
В. 445. Мельниківський Петро.*
В. 481. Голуб Степан.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1954 р. було в УНСоюзі повнолітних членів	49,579
В місяці жовтні 1954 р. принято нових	158
В місяці жовтні 1954 р. принято наново	127
В місяці жовтні 1954 р. принято з переступ. листами	73
В місяці жовтні 1954 р. принято з інших кляс обезпеч.	14
В місяці жовтні 1954 р. принято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,951
В місяці жовтні 1954 р. суспендовано	166
В місяці жовтні 1954 р. відійшли з переступ. листами	58
В місяці жовтні 1954 р. відійшли до інших кляс обезп.	13
В місяці жовтні 1954 р. відійшли до нового роду обезп.	—
В місяці жовтні 1954 р. відійшли зо зворотом у готівці	43
В місяці жовтні 1954 р. відійшли на безплатне продовж.	3
В місяці жовтні 1954 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	3
В місяці жовтні 1954 р. відійшли на виплачене обезпеч.	26
В місяці жовтні 1954 померли	44
Разом	356
З кінцем місяця жовтня 1954 в У.Н.Союзі було дорослих членів	49,595

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	4
В клясі 1 на $ 500	58
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	127
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	419
В клясі 2-1000 на $1000	270
В клясі 2-1500 на $1500	5
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,327
В клясі 3-1000 на $1000	4,855
В клясі 3-1500 на $1500	64
В клясі 3-2000 на $2000	54
В клясі 3-2500 на $2500	8
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя, з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,689
В клясі 4-1000 на $1000	2,394
В клясі 4-1500 на $1500	57
В клясі 4-2000 на $2000	43
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	10
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	128
В клясі 5 500 на $ 500	2,893
В клясі 5- 750 на $ 750	405
В клясі 5-1000 на $1000	6,368
В клясі 5-1500 на $1500	158
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,874
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,358
В клясі 6-1500 на $1500	43
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	53

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,204
В клясі 21-1000 на $1000	791
В клясі 21-1500 на $1500	1ь
В клясі 21-2000 на $2000	11
В клясі 21-2500 на $2500	4
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	3
В клясі 21-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,430
В клясі 22-1000 на $1000	1,978
В клясі 22-1500 на $1500	31
В клясі 22-2000 на $2000	43
В клясі 22-2500 на $2500	6
В клясі 22-3000 на $3000	8
В клясі 22-3500 на $3500	4
В клясі 22-4000 на $4000	1
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	156
В клясі 23-1000 на $1000	73
В клясі 23-1500 на $1500	4
В клясі 23-2000 на $2000	10
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,265
В клясі 24-1000 на $1000	1,362
В клясі 24-1500 на $1500	22
В клясі 24-2000 на $2000	32
В клясі 24 2500 на $2500	7
В клясі 24-3000 на $3000	7
В клясі 24-3500 на $3500	4
В клясі 24-5000 на $5000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	188
В клясі 25-1000 на $1000	130
В клясі 25-1500 на $1500	4
В клясі 25-2000 на $2000	10
В клясі 25-2500 на $2500	1
В клясі 25-3000 на $3000	1
В клясі 25-3500 на $3500	5
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,595

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 3. Назимок Анна Г., Сухорський Іван.
В. 6. Люценте Антонина А.
В. 9. Гайм Маргарита А.
В. 13. Слободян Василь.
В. 38. Гонза Ґері Ст., Перкінс Роберта І.
В. 39. Яворська Джанета М., Іванна К.
В. 48. Касаба Роксоляна.
В. 56. Андуська Марія.
В. 57. Недільський Марко.
В. 83. Боячук Юрій С., Качмарик Лілея.
В. 91. Кочірка Михайло І.
В. 93. Ганушевська Олена А.
В. 94. Королович Аллан.
В. 96. Драпала Давид М.
В. 106. Осадчий Вернер.
В. 120. Радванський Роман Є., Сполярич Григорій.
В. 125. Бардиґула Роман А.
В. 127. Пугач Ігор, Марія Л.
В. 153. Абрам Дарія, Анкелевич Євгенія, Дацик Уляна, Одежинська Ростислава, Прохоренко Володимир, Тетяна.
В. 155. Мізерак Василь И.
В. 156. Міллер Давид.
В. 167. Рощінка Марко.
В. 170. Філюс О. Ірина.
В. 189. Горихата Людмила, Занчук Олена.
В. 204. Борис Олександра, Василишин Зенон, Юрій; Главс Іван, Іванна, Фіфін; Ґной Володимир, Заєць Павло Ст., Копець Даяна, Ярослав Д.; Максимюк Іванна, Михайло, Христофор; Малович Глен, Лавра, Олена; Саґат Михайло мол., Юлія; Хай Каролина, Шерстій Маргарита, Марія.
В. 206. Самборський Степан М.
В. 211. Савицький Іван мол., Павлина А.
В. 213. Маслій Марія А.
В. 217. Іванів Олена М.
В. 220. Цюпа Стефанія М.
В. 221. Дереч Леся.
В. 232. Хиприч Іван М.
В. 237. Басара Євген.
В. 240. Верхола Омелян М., Конанець Бернард Ст.
В. 243. Костюк Павло.
В. 247. Гурний Михайло И.
В. 254. Пендер Меланія П.
В. 274. Седедяк Кеннет.
В. 284. Варвик Тереса М., Стефанович Юрій І.
В. 285. Рибка Юрій, Шпанкин Григорій, Надія.
В. 292. Гладиш Норберт Є., Юліян Е.
В. 293. Крук Віктор.
В. 304. Будний Марко М., Теребас Данило І., Ярослава.
В. 305. Боттох Григорій.
В. 307. Чопик Іванна П., Михайло В.
В. 308. Трояи Іван
В. 317. Дидик Яким А.
В. 337. Стельмах Роман О.
В. 344. Присташ Ґері Ф.
В. 361. Бриньовський Микола Гр., Кушнір Карен М.
В. 364. Зенчак Степан И., Сенюта Шіла А., Сікорський Андрій мол., Анна.
В. 371. Воронка Роман, Леськів Марія, Орест.
В. 372. Головка Маргарита А.
В. 379. Копистинська Ольга, Помазак Богдан, Потграбя Леся.
В. 388. Ґапій Патриція О.
В. 423. Устіяновський Іван П., Марія А.
В. 432. Вржесневський Руслана О., Лавришин Тарас С., Матвіїв Богдан Я., Радкевич Олександер мол., Чорний Євген Ст.
В. 439. Лесак Степан, Печенюк Софія, Сопінка Галина М., Сус Ірина, Леся.
В. 441. Мерко Вейн В.
В. 445. Вуряк Марія Л., Мирон В., Михайло П.; Ковалевич Іван Р. мол.
В. 456. Музичка Ірина.
В. 471. Бриґідир Юрій, Лісна Богданна.
В. 472. Чабан Костянтин, Ольга.
В. 477. Кічук Катерина А.
В. 482. Кандравий Василь, Юдита А., Клим Данило Ф.
В. 487. Курилко Лідія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 60. Ярема Зиновій, Орест, Ярина, Ярослава.
В. 94. Бабій Марія Л., Стефанія, Христина А., Юрій; Зедан Михайло Г., Стасик Володимир, Ігор, Степан; Чипчар Ярема.
В. 423. Остапюк Марія О.
В. 430. Чорнейко Михайло.
В. 432. Байко Іван В., Ольга Е.; Вундза Олена Л., Вовк Богдан Р., Ярослав Ст.; Гасюк Ілля, Леся; Добко Володимир М., Дяків Ґералд И., Іван Р.; Загребельний Люба В., Олександер М., Роберт Ст.; Зорич Галина К., Христина З.; Калавур Павло, Текля; Климаш Богдан Б. З. Мирослава З; Ковальчук Павло, Лісовський Михайло, Мазур Даяна В., Медвідь Емілія, Мицик Тарас Р., Мороз Володимир І., Нецівка Мирослава 5, Познахівський Роман М., Росоха Володимир Г., Наталія Е.; Сидорко Даяна Р., Стасина Іван А., Петро Ст. 2, Ярослава; Ундер Сидір, Тарас Б., Федорів Василь, Едвард; Чепіль Петро 2.
В. 434. Саворська Дарія 5.
В. 439. Майхос Анна, Володимир Ф.; Сарматюк Данило І.
В. 447. Шмайда Іванна И.
В. 470. Дмитраш Едвард, Чвалюк Ольга М.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Шакотко Павло Е.
В. 42. Чайківська Дарія К.
В. 105. Лучейко Марія, МекҐуґг Євген М.
В. 115. Вабич Любомира, Олена М.
В. 173. Фіґман Августин мол.
В. 277. Лубинський Олег Л.
В. 362. Торговець Григорій.
В. 379. Стеценко Валентина.
В. 395. Герман Анна М., Григорій мол., Катерина Е.; Гулей Кетлін, Христина М.; Ропке Іван А., Ричард В.; Форд Іванна К., Марія О., Роберт Л.
В. 432. Міґус Наталія 2.
В. 443. Шмайда Іванна И.
В. 445. Рогатин Лев І., Тарас В.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 94. Стасик Володимир, Євген, Ігор, Степан.
В. 170. Грабар Григорій Ст., Джілл М.
В. 337. Зілинська Марія, Ярослава.
В. 364. Шутович Галина, Ольга 2, Ярослав 2.
В. 367. Словіковський Богдан, Ірина, Марія А.
В. 379. Потграбя Ольга С., Юлія.
В. 498. Пороговський Василь, Михайло.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Вачинський Володимир, Леонард, Михайло, Розалія.
В. 27. Богданова Урсула.
В. 42. Шевчинський Валентина, Микола.
В. 70. Дзядів Юрій.
В. 71. Кузик Марлена.
В. 78. Косінська Марія.
В. 94. Івасюк Роза-Марія, Прихитко Микола Ю., Кетлін.
В. 107. Криса Ірина, Ярослав.
В. 127. Пономаренко Віктор, Геннадій.
В. 153. Колосовський Анна, Євстахій.
В. 170. Нечипор Марія.
В. 189. Вілинський Йосип Гр., Гнідий Євген, Ірина; Демецчук Ігор, Лариса, Леонід.
В. 204. Пасічний Богдан, Марія, Мирси.
В. 206. Саваєр Дженис, Донна И.
В. 219. Годочок Степан.
В. 226. Наришкин Еріка, Роберт.
В. 259. Одосіїв Володимир, Євген Я.
В. 291. Тарчанин Зиновія.
В. 293. Степаняк Володимир, Марта, Юрій.
В. 308. Трояи Микола.
В. 327. Щесняк Галина Ч., Йосип В.
В. 350. Скороход Анна.
В. 376. Нижник Гейл Дж., Фей А.
В. 397. Сікора Петро.
В. 420. Гопе Аллен И., Обак Михайло В. мол.
В. 423. Білецька Наталія, Боднарчук Катерина 2, Роман 2, Тарас В. 2; Богданець Василь М., Петро, Христина Е.; Вор Кендес, Борух Анна, Вродський Андрій, Ваврик Едвард 2, Здзіслав 2, Йосип, Степан 2; Войчишук Тереса 2, Гриняк Ангелина 2, Ірина 2, Леся 2, Олександер 2, Орест 2; Кухній Стефанія, Ярослав; Литовський Марія, Степан; Натинко Даяна 2, Олександра 2, Патриція 2; Одарченко Віктор, Володимир; Ольчик Едвард 2, Роман 2; Підленська Марія, Пономаренко Андрій, Марія К.; Різник Іванна 2, Самоіленко Єлисавета, Скиря Анна 2, Ернест 2, Маргарита; Тимочко Іван, Іванна.
В. 426. Кошів Долорес А.
В. 430. Роман Галина, Єлисавета, Мирослав.
В. 432. Влажко Ігор, Боднар Володимир Л., Велигорська Христина М., Ковалишин Роберт М., Козак Орест В., Тамара А.; Кони Павло, Оприсқ Марилена, Соня; Ричард Ольга, Рудик Дебора А., Стецик Андрій, Юрій; Стрілець Богдан, Володимир, Мирон Я.
В. 441. Демкович Аделя М., Проців Лев А.
В. 497. Моргардт Ірина С.
В. 499. Вербянська Марія А., Сакалош Маріянна, Оксана.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Вабич Любомир, Олена М.
В. 34. Вірців Іванна М.
В. 94. Городиський Роберт, Тома; Шакотко Павло Е.
В. 99. Герман Анна М., Григорій мол., Катерина Е.; Гулей Кетлін, Христина М.; Ропке Іван А., Ричард В.; Форд Іванна К., Марія О., Роберт Л.
В. 127. Демків Ірина.
В. 155. Курій Єва Хр.
В. 325. Романська Анастазія, Катерина.
В. 375. Лушпинський Іларій Ю., Христина М.
В. 397. Лубинський Олег Л.
В. 447. Шмайда Іванна И.
В. 484. Ванасевич Анна О., Чайківська Дарія К.
В. 401. Балабан Марія, Олександра.
В. 493. Смолинський Лариса, Лідія, Оксана, Ярослав.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

В. 87. Хрісті-Кристич Данило.
В. 96. Боднар Іван Л.
В. 104. Котляр Ірина.
В. 230. Турко Михайло.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 11. Вабиш Розіянна.
В. 50. Яців Павло.
В. 52. Клемик Ольга.
В. 287. Грицик Мировлав.
В. 371. Вітишин Олена.
В. 379. Крикливець Катерина.
В. 422. Паславський Іван.
В. 430. Чорнейко Михайло.
В. 439. Майхос Анна.
В. 443. Шмайда Іванна И.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 164. Михайловський Володимр мол.
В. 204. Гурман Ксеня, Тураш Марія.
В. 238. Матеік Степан.
В. 239. Шеремета Йосип 5.
В. 283. Ґарбинська Ширлей.
В. 344. Костюк Олена, Петро.
В. 361. Еренбек Франя А.
В. 413. Дейвис Августин.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 301. Циронпк Ярослава І.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1954 р. було в УНС дітей членів	20,788
В місяці жовтні 1954 р. принято нових	131
В місяці жовтні 1954 р. принято наново	74
В місяці жовтні 1954 р. принято з переступ. листами	25
В місяці жовтні 1954 р. принято з інших кляс обезепч.	20
Разом	21,038
В місяці жовтні 1954 р. суспендовано	139
В місяці жовтні 1954 р. відійшли з переступ. листами	32
В місяці жовтні 1954 р. відійшли до старших чл. УНС	4
В місяці жовтні 1954 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	18
В місяці жовтні 1954 р. відійшли зі зворотом у готівці	10
В місяці жовтні 1954 р. відійшлив з виплаченим обезпеч.	14
В місяці жовтні 1954 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці жовтні 1954 померли	1
Разом	218
З кінцем місяця жовтня 1954 в У. Н. Союзі було дітей членів	20,820

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.:

В клясі 1-ій на $ 500	3,028
В клясі 2-ій на $ 400	682
В клясі 3-ій на $ 100	1,892
В клясі 4P на $ 250	171
В клясі 4P на $ 500	4,020
В клясі 4P на $1000	1,882
В клясі 5E на $ 250	301
В клясі 5E на $ 500	4,878
В клясі 5E на $1000	1,791
В клясі 6C на $ 500	1,157
В клясі 6C на $1000	680

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	87
E20 на $1000	48
E18 на $ 500	31
E18 на $1000	36
E18 на $2000	3
E65 на $ 500	—
E65 на $1000	—
P20 на $ 500	68
P20 на $1000	57
P20 на $2000	1
P65 на $ 500	5
P65 на $1000	2
Разом	20,820
З кінцем місяця жовтня 1954 в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	70,415

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за жовтень 1954 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановлює статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з виїмком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж жовтня 1954 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. [illegible], гол. секр.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ